

העולם הזה

המחיר
75
פרוטים

22.6.1950 / ז' תמוז תשי" / שנה 13 / גמ. 661

השבועון המצויר
לאינפורמציה

שילה סלומון, בת 24, ילידת לונדון, שכעת משגורת מיהדות אנגליה למען המגבית המאוחדת, הגיעה ארצה בליל אפל וירדה באסדה בחוף עכו. ומשם ישר לחיל האוויר, בו שרתה בתור הקצינה הראשונה בחייל זה.

לפני כן עבדה במשרדי ה"גוינט" באירופה, מחנות פליטים, עליה ב, והמשרד המרכזי לחפוש קרובים בוניה. בין השאר שהתה כמה זמן עם קבוצת מאיר לויין בעת הסרטת סרט ההעפלה. היא שונאת מלפפונים ועגבניות, אר הבת כלבי דאקל ומעריצה סרטים איי טלקים וצרפתים, ולכן רצתה לקרוא לבנה רפאל, דור שביעי לילידי הארץ (מצד האב), עכשיו בן 11 חדשים. רור ברטו. אולם המזימה הופרה והאם "הס" כימה" להסתפק בשמו של הצייר רפאל.

לקוראיו

צעדנו צעד נוסף בדרך התאמת העתון לסטנדרט ביני לאומי. מהיום יתנוסס בראש "העולם הזה" השער החדש.

מאחר שכבר היום עולה הביקוש ל"העולם הזה" בהרבה על כמות הניר המועמד לרשותנו, (התפוצה עליה ב-71.5% תוך חדשים) מאז עבר העתון לידי המערכת החדשה וממקומות רבים באות אינו תלונות של קוראים וותיקים שאינם משיגים את העתון, החלטנו להבטיח לקוראנו הקבועים הספקה סדירה של העתון ע"י מתן האפשרות לחתום על מינוי כדי שיקבלו את "העולם הזה" לבתייהם. נעשו סידורים מיוחדים כדי שהעתון יגיע למנויים ביום ה' לפני הצהריים, עם הופעתו בשוק.

מנויים שישלמו את שכר-המנוי לשנה אחת מראש (בסך 3,750 ל"י) יקבלו כמתנה מידי ההנהלה ספר חינם שיוכלו לבחור מתוך הרשימה של הספרים שזכו בזמן האחרון להצלחה הרבה ביותר. על מינויים לחוץ ארץ מתווספות הוצאות המשלוח (600 פרומה השנה).

מכתבים

על תורכיה ("העולם הזה" 658)? דוקא הפרטים הקטנים מעידים שנוכח לעומק הבעיות של המדינה שגדלתי בה.

ש. אגלר, תל-אביב.

ששש. לכל מערכת יש סודות. מדוע לא יהיו גם לנו?

טעות תרבותית

ברפורטגיה שלכם על "מבצע יאשא חפץ" ("העולם הזה" 659) אתם כותבים שאילת נכבשה בטעות ע"י קצין תרבות בשם ישקה. מה פרוש?

יחזקאל דינר, רחובות

ישקה היה צריך להגיע בשעתו למקום אחר, טעה בגיפ בדרך, הגיע לאילת (אום ראשאל) ומצא שהמקום אינו תפוס.

סכנת הנשואין

במאמכם, דויד שרעבי וחוק החיי נון ("העולם הזה" 659) אתם מתלוצצים שיש יותר מדי בנות ופחות מדי בנים בסמינריון. האם אתם רוצים לומר בזה שבחור עולה על בחורה במקצוע ההוראה? אם כן — התביישו לכם במשפטים קדומים כאלה.

חנה ש., ירושלים

אמרנו שלמורות צעירות צפויה סכנה של נשואין, ואז הן אובדות למקצוע. מורים (מין זכר) ממשיכים בדרך כלל במקצוע גם אחרי נישואיהם.

חזירות

נדמה לי לראות ב"העולם הזה" (659) תמונה של חזירים מאוסים האוכלים תפוחי-אדמה.

ש. י. רייבוך, פ"ת

גם אנחנו היינו מסכימים שנאכל תפוחים אלה בעצמנו.

הקאמרי נגד מוגרבי

ברפורטגיה שלכם על סכסוך הקאמרי ("העולם הזה" 660) הראיתם יושר ואומץ-לב. מה רוצים כמוגרבי? אולם "אהל שם" עולה 57 לערב, ובמור צאי שבת 120 ל"י. השכר באולם מוגרבי נמוך, באופן יחסי.

יוסף קורבמן, ת"א

אנו מצטרפים לתביעת הקאמרי לאור לבים זולים. אולם ההתמרמרות של מוסדות ההסתדרות מוזרה במקצת. בית "הסועל" (מוסד הסתדרותי) דרש מאתנו שכר של 25 ל"י לערב (בלי שימוש בבמה).

"תיאטרון זירה", ת"א

כבר אמרנו במאמר: הפתרון הוא בידי המדינה. עליה לבנות אולמות מתאימים.

חפזות מלאכותיות

סוף-סוף העז משהו להעלות את בעית הפלות המלאכותיות ("העולם הזה" 659). הפתרון האמתי לבעיה: על המדינה לדאוג להדרכתן של נשים איך להימנע מהריון ומן הצורך בהפלות. ע"י הקמת תחנות מיוחדות למתן עצות. ד"ר ק., תל-אביב

העושה לאמר את האמת. גם אם יכ" ניסו את כל הרופאים לבתי-הסוהר לא יחדלו מלבצע הפלות מלאכותיות, כש-הדבר נראה להם למוצדק מטעמים אנושיים, חברתיים וכלכליים.

ד"ר ב. חיפה

אנחנו מסרנו את העובדות. על המ"חוקקים להוציא את המסקנות.

מי האיש

מי הוא אותו "סופר משוטט" ששלח לכם את הרפורטגיה הנהדרת

היש דמיון
בין ובין

הכוכב של פאראזונס
הדי לאמאר

HEDY
LAMARR

יפהפיה בעלת עינים כהירות כבדולה ושטרות כהות? אם כן, השמפו שלך הוא משחת שמפו נקה, המבליטה את כל יפי שערותיך, הופך אותן רכות ומבריקות כמחכה. שערות יפות אינן מקרה אלא תוצאה של טיפול נכון, ואין אמצעי טוב יותר לטיפול בשערותיך מאשר

ובשביל שערות יבשות. נקה חלמון שמפו. נא להתיר את השפופרת הריקה בזמן קניית חרשה.

המפיצים היחידים חברת נורית בע"מ.

הנוכל לראות את התפריט *

הופיעה חוברת
חדש יוני!

תפריט
הידורו ככס

באגדאד יוני 1950

סרטים אמריקאיים, "ארטיסטים" מקומיות ורכוש יהודי נטוש מעסיקים את מולדת ה"אלף לילה ולילה" בה פורחים הבולשת, הבאקשיש והרקבון הפוליטי

— מיוחד ל"הערים הזה" —

"אוקיי סר", אומר פקיד משרד הפנים העיראקי ומחזיר לי את דרכוני. אני חשד, אני כשר. דרכון אמריקאי הוא מפתח קסמים בכל ארצות תבל, מעברו הזה של מסך הברזל. מוגיית ישנה ועלובה עומדת בחוף. אני יושב ליד הנהג המכונית נוסעת. הכביש הומה מתנועה רבה של כלי רכב מכל הסוגים. אוטובוסים רעועים ורועשים, עגלות סוסים ומכוניות מפוירות או פחות מפוירות. מוסטפא, הנהג, מסביר לי באנגלית הרצוצה שלו כי בדיוק ליד שדה התעופה נמצאת תחנת הרכבת לקרקוק. ובודאי הגיעה עתה רכבת, לכן התנועה הרבה הזאת.

מזכרת מפלסטין

מוסטפא נראה כבן 26, שחום ובעל שערות שחורות, טיפוס יהודי ופספסן. הוא לבוש חליפה כחולה ועניבה למרות החום, ומתניו חגורות חגורה צבאית גסה, בראותו כי אני מבט בחגורתו, הוא מ' חיך חיוך עליון ואומר: "החגורה הזאת הבאתי מפלסטין, ואני מחזיק בה כמוזכרת יקרה".

מתברר כי מוסטפא היה אחד הלוחמים הראשונים שהתנדבו להציל את פלסטין. כמה זמן היה שם? 4 חודשים, והשתייך למפקדת נבלום. לבו פשוט שבור כשהוא חושב על אחיו המסתובב בפלסטין. ובכל זה אשמים המצרים. "צבאנו", הוא אומר, "נשאר בפלסטין עד הסוף, אבל כשראנו כי כולם ברחו משם ואף אחד לא רצה להמשיך במלחמה, נאלצנו גם אנחנו ל' חזור, אבל אנחנו עוד נשוב לשם. אנחנו עוד במלחמה עם היהודים, לא חתמנו אתם שום חוזה".

לא למכירה

שני שוטרים עומדים משני עברי הכביש ומכוננים את התנועה. הם לבושים מכנסיים שחורים ומעיל לבן וכובע טרופי אשר מרומם מוזקד סמורר מב' ריק. עורפו של השוטר מוגן מפני השמש הלוהטת ע"י יריעת בד קטנה תלויה בשולי הכובע המקסים הזה. אני שואל את מוסטפא אם אחד השוטרים מסכים למכור לי את כובעי, והוא שוב מעמיד פנים של נעלב קשה. במרחק כחמש מאות מטר מהכביש אנחנו עוברים גשר ברזל אשר אורכו בערך 400 מטר. הוא מקשר את שני חלקי בגדאד, אל-כארך ואל-רצאפה, על שתי גדות חדקל.

על שפת אל-רצאפה עומדות סככות רעועות עשויות מחצלות. אלה הן "בתי המרחץ" — הפלאזה — של בגדאד, חבורת ילדים ונערים, רובם ערומים, מתרחצים במים המזוהמים של הנהר. אחדים הרחקים לשחות עד לאמצע הנהר, שם המים צלולים ובהירים.

יפה, ושוררת בו אוירה שקטה וענוגה. רעש הרחוב אינו חודר הנה, תזמורת מגננת מנגינות מערביות והקירור החשמלי מרגיע את העצבים. אני יושב ליד שלחן ומזמין משקה קר. כעבור רגעים אחדים מתיצב לפני בחור צעיר, ממושקף, כבן 26. שמו סובחי, הוא נוצרי ומבקש רשות להצטרף אלי, יחד עם חברו אנטון. אני מסכים בחפץ לב.

סובחי הוא פקיד ממשלתי המשתכר 16 דינר לחודש, אינו משלם שום מס, וזה מספיק לו לחיות בנוחיות. לפני זמן מה היה אחוז גדול מבין פקידי הממשלה יהודים. עתה הוחלפו בפקידים מוסלמים. הוא תומך במפלגת אל-אית' יחד אל-דסתורי של נורי אל סעוד אבל תמיכה זאת איננה מחייבת אותו לשום פעילות. המפלגה גם איננה זקוקה לשום פעילות של קהל אוהדיה. המנהיגים יעשו את כל מה שצריך בעצמם.

אנטון הוא בן 27, מורה בבית הספר התיכון אל-רצאפה. משכרתו אף היא אינה עולה על 15 דינר. הוא מקוה כי יועבר לבית-ספר יהודי, שם יותר קל לעבוד, כי מלמדים רק לפני הצהריים. ואז הוא חפשי לתת שעורים פרטיים ולהשתכר מעט כסף מן הצד. זה כבר שנתיים שהממשלה אילצה את ועד הק' הילה היהודית לקבל מורים ממשלתיים לא-יהודיים בכדי שאלה ישמרו כי לא תופץ בבתי הספר תעמולה ציונית.

פסל מעורר

הוא היה ראש ממשלת עיראק, אבל העם לא אהב אותו והוא התאבד. מעשה זה רכש לו את אהדת עמו, שהקים לו פסל מפואר.

אנטון היה רוצה לעבוד בבית הספר "אליאנס", זהו בית-ספר גדול ומסודר ותלמידיו שייכים למשפחות היהודים האמידים.

על הכרזתו המוקדמת של מוסטפא. מדוע מודיע הוא על הרחוב עוד לפני שהגענו אליו?

מיד הבינתי את הסיבה. כי עם פנייתו לרחוב, כבר לא היה למוסטפא זמן לספל בי. כל תשומת לבו היתה נתונה לרחוב. הוא נהג כשראשו נטוי מחוץ לחלון המכונית וזרם בלתי פוסק של גידופים וצעקות זורם מפיו. הוא מקלל את הכל. את נהגי האוטובוסים והעגלונים, הולכי הרגל ורוכבי האופי. נים. התנועה ברחוב זה היתה כה כבדה, עד כי המכונית התקדמה באיטיות של צב.

משני צדינו מזדקרים בנינים גבוהים, אשר כל שני בהם הוא בית מלון וכל שלישי קולנוע או קפה. וגם חנויות מפוארות (באופן יחסי) לא חסרות. מוסטפא עוצר לפני הכניסה למלון רג'סט פאלאס, ומשרת בתלבושת לבנה נוטל את המזוודות ונכנס למלון.

אני מקבל חדר מפואר עם חדר אמבט ונוחיות מיוחדים לי. המחיר ליום — כולל ארוחות — שני דינרים (שתי ל"י בערך), המשרת ממליץ על בית-קפה ברזיל, באותו רחוב, כעל המקום אשר בו אפגוש את האינטליגנציה המקומית.

שני אינטליגנטים

בית קפה זה הוא אולם רחב ומרוהט

נפט וקומוניסטים

אחרי זמן מה מתנצל אנטון ועוזב אותנו. אני שואל לדעתו של סובחי על בעיית הורמת הנפט. "בכלל", הוא אומר, "בענין זה כמו בכל ענין אחר, רק מלים יפות ומצללות הן הקובי עות את יחס העם, מפני שהמנהיגים נש' או נאומים מפוצצים נגד הציונים. למי רות הנזק הנגרם להם ע"י הפסקת הזרמת הנפט לחיפה, תומך הקהל בה' להכות בקו הממשלה. ואם מחר תקום ממשלה שתאמר שחייבים להזרים את הנפט כנשק נגד הציונות, יסכים העם באותה התלהבות".

"ומה בדבר הקומוניזם אצלכם?" אני שואל את סובחי.

"המפלגה הקומוניסטית פעם היתה כוח בבגדאד, אולם היום היא מתה. אחרי שתלו ממשלה מחברת מוכירת המפלגה ואסרו רבים אחרים אין לה כל סיכויים לקום לתחייה. הממשלה חזקה מדי בעולם".

היום עומד בראש אגף החקירות של משרת עיראק אדם בשם נאזיל. אימת בגדאד כולה. הוא הצליח לחזור למפלגה הקומוניסטית ואף להבחר כחבר הוועד המרכזי. הוא אשר הרס את המפלגה.

אהבה למכירה

סובחי מציע להראות לי את העיר. אני מבקש ממנו כי יקחני לקילאציה. הוא מסתכל בי בבהלה, ואני מבין לרוחו. זהו רובע הזונות של בגדאד. אם אני רוצה נשים, הוא אומר לי, יקחני למקום נאה יותר, אולם אני מסביר לו כי אין זה מבוקשי, אלא לראות את רחובות העיר העתיקה.

אנחנו עוברים דרך סמטאות חשוכות ומסריחות. שום דבר לא השתנה כאן מאז ימי נבוכדנאצר. הבתים עשויים חימר ונודף מהם ריח של צואה ורקבון. הבתים אינם ראויים גם למשכן בהמה. אנחנו מגיעים לחאן ארוך ואפל. נשים צוחקות את הזמנותיהן וילדים מציעים סחורה — החל בנשים וכלה בחאשיש. סובחי מבט סביבו בבהלה, מה יהיה אם מישו יכירו כאן. אני מרחם עליו, ואנו חוזרים לעולם ה' "מתורבת".

בוגרים במזדקת

"כוא אראה לך כיצד עוזבים היהודים את עיראק", מציע לי סובחי ומו' ביל אותי לרחוב שהוא בעצם רק סמ' טה רחבה.

ליד בית כנסת מצטופף המון רועש ופרוע. זהו בית הכנסת. מאיר טואג', המשמש כלשכת הרשמה ליהודים הרוצים להגר לישראל. גברים, נשים וטף צוכ' אים על הדלת הצרה, ומשתדלים לה' דחק בכוח.

(המשך בעמוד 7)

גשר פייצאד

הוא היה המלך הראשון של עיראק, אבל האנגלים לא אהבו אותו והוא מת. מותו רכש לו את אהדת האנגלים, שהקימו לו גשרים, סללו כבישים והקימו פסלים לתפארתו.

כיצד מגרשים מסתננים ?

אין אנחנו יכולים לעבור בשתיקה על האשמות הכבדות שהוטחו בפנינו ושהידהדו בעולם כולו. אין אנחנו יכולים גם להסתפק בהצהרות סתמיות. חייבת להיערך חקירה ציבורית כנה. ואם יימצא שבוצעו מעשים לא היגנים — חייבים האחראים לבוא על עונשם.

ולאו דוקא מחשש "מה יאמרו הגויים". שום חברה בריאה אינה יכולה לסבול כי באחת מפינות חייה — ולוא גם תהיה פינה אפלה ורחוקה — יבוצעו מעשים הסותרים את החוק, את המוסר, את ההגיונות האנושית. כי אם ניתן לנגע כזה לגדול כיום, כשהוא מכון כלפי "זרים" — מי יתן לנו ערובה שמחר לא יהיה מכון כלפי "אויב פנימי" ומחרתיים כלפי כל יריב פוליטי ? לא יתכן מוסר-על-תנאי. ולא יתכן שנחנך חלק מן הדור הצעיר ביותר ברוח הפורקת את מצוות האנושות.

ההסתננות היא מכת המדינה. לא נמנע אותה במעשיה הפקר. נוכל לצמצם אותה ע"י שיטות-מלחמה יעילות יותר : יחידות נידות יותר, קשר מהיר יותר, הגנה מקומית יעילה יותר. אולם פתרון סופי לבעיה זו יכול לבוא רק עם הרחקת הפליטים הערבים מגבולנו ושיקומם.

מעטים יודעים להעריך באיזו מידה מרעילים הפליטים המיואשים את האווירה בכל ארצות ערב, באיזו מידה הם משחיתים את הסיכויים להסדר של שלום. כל החוזרים מסיוור בארצות ערב תמימים בדעה שזהו המכשול הגדול ביותר לחיסול מצב המלחמה. כל מסתנן החוזר מ"טויל" בישראל כשבפיו סיפורי-זוועה שופך טיפת-שמן נוספת על מדורות השנאה. הערך המעשי להפחדת מסתננים-בעתיד ממוקפק. הנוק המידה המוחשי, ברור ובלוט.

אנו קוראים בכל יום על מעשי המסתננים ועל דרכי המלחמה בהם. מרוב הרגל נוטים אנחנו לשכוח שהמדובר כאן לא ב"בעיה" מופשטת — אלא באנשים חיים. טרגדיה גדולה היא, אכזרית ומוזעזת, תמונות מעטות אלה באות להזכיר לנו עובדה קטנה זו. הן צולמו על ידי מקסים סלומון, סופר "העולם הזה", בשעה שנלווה אל אחד הפטרולים הלוחמים במסתננים.

תפקיד קשה הוא. חיילים בעלי נסיון קרבי יודעים מה קל היה, בעצם ימי הקרבות, להסתנן בלילה בין משלטי אויב צפופים. והנה יש לנו, כיום, גבול אינסופי. ומעבר לגבול יושבים פליטים מזויזעב ומריינפש, שאין להם מה להפסיד, והשונאים את תושבי ישראל שנאת-מוות.

שום מדינה אינה יכולה לסבול שאנשים מזויזנים יעברו את גבולותיה בלילות — קל וחומר כשאנשים אלה באים כדי לשדוד. תהיה הטרגדיה האישית של אנשים אלה כאשר תהיה — המדינה מצוה להגן על חי תושביה ועל רכושם. לאותם החיילים והשוטרים הממלאים תפקיד זה מגיעה תודת כולנו.

אולם...

אולם אין המדינה יכולה להרשות לעצמה להניח ליחידים לבצע — ולוא גם מתוך אידיאליזם מסולף — מעשים המכתימים את שמנו בעיני העולם ובעיני עצמנו.

יכול להיות שלא מעטים הם הסבורים שהטלת אימה על המסתננים היום היא הדרך היחידה למנוע הסתננות מחר. הנסיון כבר מוכיח שגם מבחינת היעילות זוהי שיטה מוטעית. מסתננים אלה אינם שודדים-מקצועיים. הם פליטים מריינפש, שאין להם מה להפסיד. מעשים אכזריים לא יעצרו אותם.

"פה נולדתי ופה אקבר!" אומר חלים רמאדן לחוקר (משמאל) אחרי שהובל עם חבריו כעדר לתחנת האיסוף והחקירה (למעלה). אחרי החקירה הם מחכים באדישות לגירוש (למטה). לכמה זמן ישארו מעבר לגבול?

"מוטב לי למות ברובה מאשר לגזוע ברעב!" — אומר חלים רמאדן (למטה מימין) לחייל הממונה על הגירוש. בהתקרבות לגבול הישראלי מכוסים פני השבויים (למטה במרכז). שימו לב למספר על זרועו של החייל השומר (למטה משמאל) — רביס מבין העולים החדשים, שעברו את מדורות הגיהנום של מחנות הריכוז באירופה, חסרים את היחס הנאות לשבויי המדינה. ברור שמעשי אכזריות לא יעצרו בעד חלים רמאדן לחזור שוב ושוב לארץ.

רחוב המלך ג'ורג' 82

פעולה מוצלחת ביותר נרשמה בש' בוע שעבר לזכותה של משטרת תל-אביב, אשר באוורה מתחוללים כשבעים אחוז מכל הפשעים במדינה. שלשה אנשי החשודים בביצוע השוד לאור היום ברחוב המלך ג'ורג' בת-א. נעצרו בזה אחר זה תוך 36 שעות מאז אירע הפשע.

"בוקר טוב, הגברת ליסנר"

ביום ג' בשעה 10.50 לפני הצהריים נשמע צלצול בדלת אחת הדירות שבקומה שלישית בבית מספר 82, ברחוב המלך ג'ורג', בתל אביב. הדיירת, מריאנה ליסנר, אלמנה בת 58, המתגוררת עם בתה בדירה (חדר ומטבח) פתחה את הדלת. על הסף עמדו שלשה אנשים צעירים ואלגנטיים.

"בוקר טוב, הגברת ליסנר" — אמר אחד מהם, המתואר כצעיר יפה תואר בעל שער שחור — "הנה באתי, כפי שנדרשנו". גברת ליסנר מספרת כי אדם זה יום לפני כן, כאשר ביקר בדירתה, הציג את עצמו כאיש המוריד (אינסלינג'נס) של המדינה. גברת ליסנר היא יוצאת גרמניה המערבית והיא אדם דבר אליה בשפת אם שלה. הוא הסביר לה, כי שרות המודיעין חושד באדם מסוים, וכפי שידוע לה, מוצאו של האיש מאותה עיר שהאשה באה משם. "אני מבין, כי הדבר אינו נעים לך ביותר" — אמר — "אולם הגברת ודאי תסכים אתי, כי למען המולדת יש לעשות מאמץ... האם תסכים לזהו? אם יובא אליה?". גברת ליסנר, אשה אינסלינג'נסית ומתקדמת, ציונית ותיקה, הבינה את המצב. "מובן מאליו" — אמרה — "אם על ידי כך אוכל לשרת את ארצי — עשה אעשה אשר תטילו עלי. הבא את האיש ואומר לך אם הכרתיו פעם ומה ידעתי עליו".

האיש הודה באדיבות, רשם רפורט (ואגב, שכח את עפרונו בדירה) והבטיח לבוא עם "החשוד". "כמוכן" — הוסיף — "כל הענין הוא סודי ואין אדם צריך לדעת על זה".

"לא, אינני מכירה אותו"

עתה עמד לפניו האיש מאתמול ואחריו עוד שני אנשים, אחד בלונדי, גבוה, והשני שחור שער ובעל עור כהה ושפם. האיש מאתמול הצביע על הבלונדי ושאל אם היא מכירה אותו. גברת ליסנר ביקשה מהאיש שיסיר את משקפיו. הוא עשה כן. "לא, אינני חושבת שאני מכירה אותו", אמרה ופנתה לבלונדי: "והאם אתה מכיר אותו?". "לא, אינני סבור כן", השיב. "האדם השחור" בגרמנית. בו ברגע, לדבריה, הלם מישהו על ראשה של האשה, והיא צנחה ארצה מתבוססת בדמה.

השלשה קפצו אליה, קשרוה בחבל כביסה וסתמו את פיה במגבת טבולה בנוזלים מרדניים. האשה החלה לצעוק ואז הכוה שנית על ראשה. בינתיים היווה האנשים את המגבת באופן שה מקום הרטוב לא נגע עוד בפניה. האישה יכלה לראות אשר מתרחש בבית, אך העדיפה לעצום עיניה ולהעמיד פנים של מתה.

האנשים החלו לחפש בארונות, במגירות ובכל מקום אחר. הם חיפשו במהירות אך בקפדנות. בקופסה אחת היו 36 לירות, במקום אחר, חבוי בתוך ארון הלבנים, טבעת זהב. הם הסירו מעל גופה של האשה הקשורה שרשרת זהב וסיכה, והמשיכו לחטט בדירה. הם הפכו את הרהיטים, חיפשו אחר מחבר איים, ומצאו עוד כמה תכשיטים לא יקרים. הדבר ארך כעשרים דקה.

ולפתע שם אחד מהם עיניו על האשה: "נדמה לי כי יצאה נשמתה", העיר. מוטב שנשאיר את הדלת פתוחה. חבל עליה, אולי עוד יצילוה" שמעה האשה את הבלונדיני אומר.

השלשה יצאו את המקום. השלל היה "חלש" הרהרו ודאי בלבם בדרכם בחורה. מולם לא שיחק להם. סכום כסף גדול היה אמנם בדירה, אך הוא נמצא במקום כזה שלא עלה כלל על דעתם לחפש בו...

החקירה מתחילה

הפרטים הנ"ל נמסרו לחוקרי המש' טרה קריב לשעה אחת אחרי הצהריים, לאחר שהגברת ליסנר, שהובאה לבית

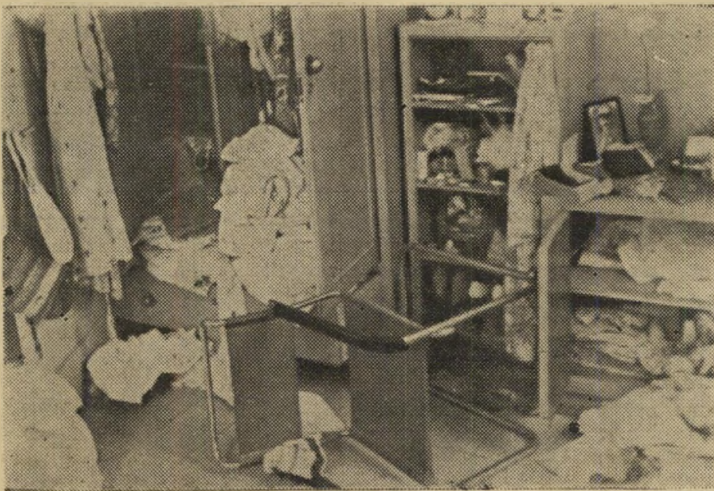
בדירה מתגוררות הגברת ליסנר ובתה, פקידה בקריה, כלומר: אין בדי רה גברים — עלה בדעתו של החוקר. משום כך חשבוים סימנים שיוכלו לשמש מפתח לפענוח הפשע. עבדו חוקרים אחרים בחוק. שאלו כל אחד מהשכנים, הילדים (ששיחקו בקרבת מקום), החני חנים, אם חשו במשהו חשוד. איש לא ידע לספר דבר.

באותה שעה, בבית החולים "הדסה", חיכה חוקר מומחה אחר לרגע בו יוכל לדבר עם הקרבן עצמו. כאן המקור הח' שוב ביותר, שהרי רק האשה עצמה יכלה לגלות את הפרטים. והדבר צריך להיעשות בהקדם האפשרי.

כשעה אחר הניתוח יצא הרופא ופנה לחוקר "אתה יכול לדבר אתה?"

מקום הפשע: כך נראה החדר ברחוב המלך ג'ורג' 82 לחוקרי המשטרה שהגיעו למקום מיד עם קבלת ההודעה — שלוויה של דם על הארץ, זוג כסיות לבנות שנזרקו ע"י השודדים בשעת החיפוש וחבל הכביסה בו קשרו את קרבנם. כן השאיר השודד הראשון עפרון בשעה שביקר לראשונה במקום.

הכסף לא נמצא... אף כי הפכו השודדים את כל הדירה על פיה לא מצאו אלא 36 ל"י. סכום כסף גדול היה חבוי במקום יסתר ולא נמצא על ידם...

בלונדי ולחיים ורודות...

תיאורה המדויק של מריאנה ליסנר העמיד את החוקרים מיד על פרטי המקר. רה. השיטה לא אמרה מאומה. בשטה כוז משתמשים רבים וגם ה"טריק" (מע' זאת — תיאור שלשת הגברים, כאן, הבינו החוקרים — המפתח לפרשה. ביחוד משך אחד התיאורים את תשומת לבם של החוקרים, והוא של הבחור הבלונדי. השנים הנותרים היו גברים אלגנטיים, שאין בתיאורם משום סימנים מיוחדים. לעומת זה השלישי, כפי שתואר על ידי האשה, יש בתיאורו כמה

החולים, עברה ניתוח, ומיד אחר כך, מתוך מאמץ כביר, מסרה את עדותה. ומצאה את השכנים, שנכנסו לדירה כמה דקות אחר שהשודדים הסתלקו לשמע אנהות האשה הפצועה. על הרצ' פה בחדר נראתה שלולית דם גדולה ובתוכה זוג כסיות לבנות, שנפלו לתוך כה תוך כדי החיפושים. בפתח הדלת נראו שתי פרסות תלויות על חוט — קמיע למול טוב. השודדים לא נגעו בהן: לא נמצאו עליהן כל טביעות אצבע. לעומת זה נראו סימני סולית גומי של נעל גברית בקרבת שלולית הדם.

נקודות נדירות יותר והן: שער בלונדי בהיר מאד, קומה גבוהה ולחיים ורודות. "גבוה, בלונדי, ולחיים ורודות — זה המפתח היחיד שעלינו לאחוז בו", קבע הקצין פראג, ראש מחלקת הח' קירות, בישיבה דחופה של ראשי המח' לקה — "ועלינו לפעול מיד בכוח זה". וההודעה שיצאה בו במקום למחלקה המיוחדת היתה: "פעולה מאומצת ביו' תר לגילוי אדם גבוה, בלונדי ובעל לחיים ורודות!"

הפעולה מתחילה

שני הנותרים (התיאורים (א): יותר גמור, שפם שחור, רחב כתפיים ורב) : גבוה, אלגנטי מאד, שחור) לא אמרו, כאמור, הרבה, מאחר שתל אביב מלאה טיפוסים כאלה. אולם בכל זאת החלה החקירה גם בכוח זה. היא התבטאה בזה שמחזיקי "הארכיון" החלו לחטט אחר תמונות גברים גבוהים ואלגנטיים ושחור רים בעלי שפם... אולם בשל הסיכויים היותר גדולים למצוא את האיש הבלונדי דיני התרכזה הפעולה בכוח זה.

אנשי המחלקה המיוחדת יורו לעולם התחתון, כדי לשמוע מפי אנשים אם מוכר להם טיפוס כזה. בה בשעה חיטטו ראשי מחלקת החקירות באלבום תמונות של אלפי דפים. תחילה הרצאו משם מאות תמונות של כל הבלונדיים, אחר כך בחרו מביניהם את כל הגבוהים, לבסוף נתקלו בכמה תמונות שהתאימו יותר לתאור הנידון. ביחוד משכה את תשומת לבם של החוקרים תמונה אחת, הגם שהיא לא נמצאה באלבום הפושעים המועדים אלא בזה המכונה במשטרה "כדאי לדעת". זהו אוסף של פרטים ופרטי פרטים על אנשים שיש יסוד להטיל בהם חשד: מקור פרנסתם לא ידוע, קלפנים, נראים במועדוני לילה, מכובזי כספים, נראים בחברת אנשים חשודים, וכיוצא באלה. והנה באלבום זה נתקלו החוקרים בתמונה של אדם המכונה ברשומות בשם "פרדי האנגלי": גבוה, שער בלונדי ולחיים ורודות...

"פרדי האנגלי" חוזר הביתה

אולם את פרדי לא קל למצוא. יש לו כתבות אחדות. קשה לדעת היכן הוא מתגורר באמת. השעה היא שלש אחר הצהריים — ארבע שעות אחר השוד. שלשה בלשים יוצאים בעת ובעונה אחת לשלש כתבות בתל-אביב — שדרות גורדון, כל בלש מלחה שוטר, כעבור רבע שעה מתקב' לות במטה שתי הודעות, משדרות נור-דאו ורחוב דיונגוף: והן אומרות תוצאות שליליות.

הבלש השלישי אינו מודיע דבר, וזה אות כי הפעולה מתקדמת. עובדות עוד עשר דקות ואין הודעה — ההשערה מתחזקת.

למקום ברחוב בוגרשוב נשלחת חו' לית שוטרים. היא מוצאת את הבלש והשוטר בחדרו של פרדי. במקום מצא הבלש עלמה צעירה ויפה, מאוינה לר' דיו, מעשנת סיגריה ומחכה לשוכנו של פרדי. "ברשותך" — אמר הבלש — "נחכה שנינו". אותה שעה מוקף כבר הבית בבלשים, (על כל צרה שלא תבוא). וכעבור שעה חוזר פרדי הביתה. על הסף עומד אדם גבוה, בלונדי ובעל לחיים ורודות.

"בחור, האם יש לך אמא?"

במקום נשארים שוטרים. הבחורה מוזקת במעצר זמני. הפעולה נמשכת בסודיות באופן שדיירי הבית ואיש מבין העוברים ושבים אינם יודעים מאומה על המתרחש. מכאן נוסעים החור קרים עם פרדי ישר לבית החולים. הפצועה מזהה אותו מיד, אך ליתר בטחון היא מבקשת שיפנה אליה בגר' מנית ולפי זה תוכל לומר בוודאות אם

זה האיש. הוא עושה כן, והאשה אור מרת: "זהו כן, וזה הפעם השניה שהאדם הזה מוצג בפני היום, אלא שהפעם המציגים הם בלשים אמתיים...". פרדי, שלא גילה עד כה סימני התרגשות, מתפרץ בבכי. האשה פונה אליו ברחמנות: "האם אין לך אמה? כיצד יכולת לעשות בדבר הזה לאשה זקנה?"

"פרדי האנגלי" בא לארץ לפני כמה חודשים. שמו האמתי הוא פרידריך פישל והוא בן 21. בחור שעושה רושם תרבותי, עדין בהליכותיו, הוא בא מאנ"גליה, מקום שם חיים הוריו, לאחר שכל המשפחה הגרה לשם לפני שנים אחדות מצ'כוסלובקיה. בכיסו נמצא שטר של עשר לירות והוא מקומט ביותר, סימן כי הכסף נדחק לכיס מתוך חפזו. גם כסף נוסף נמצא אצלו, אך הוא טוען, כי מכר כמות של נקניק, שנשלח לו על ידי אמו מאנגליה. אכן, יש אמת לפרדי, וככל אמת — זוכרת היא את בנה ושולחת לו נקניק... המלים הפשוטות של האשה הפצועה: "כיצד יכולת?" והאם אין לך אמה?" זעזעו כנראה את פרדי.

המארח ברחוב בוגרשוב

הבית ברחוב בוגרשוב עומד מוקף והבלשים יושבים בחדרו של "פרדי האנגלי". החשבון הוא פשוט: יתר בני השלישייה עלולים להופיע כאן. כעבור שעה מופיעה בחורה והיא נעצרת ונלקחת למשטרה. עוברות כמה דקות ובחדר מופיעים שני גברים. ושוב נלקחים הללו למשטרה.

כדי לא לעורר חשד בסביבה יוצאים הבלשים עם עצריהם דרך החצר. לא הרחק מהמקום מחכה להם מכונית הם מסייעים את האנשים וחוזרים ליד רה, מקום שם נמצאים הבלשים. במשך שלש שעות נעצרים שמונה אנשים. במשך החקירות מתברר כי אין להם קשר עם המעשה ברחוב המלך גיורג, אך כדי לשמור על הפעולה בסוד מוחזקים הללו, וכן הנשים, במעצר, אם כי נאמר להם מיד, כי אין המשטרה חושדת בהם. כדי להפגין את היחס הטוב, מביאים להם אוכל וסיגריות, ומעצרים דומה לבית מלון...

רק בשמונה בערב מופיע במקום אדם המתאים לתיאור מספר שנים: נמוך יותר, שפם שחור, רחב כתפיים. בראותו שוטרים במקום, מפליט האיש בתמהון "פורקאו?" (מדוע). מסתבר כי הלז שומע רק צרפתית. בחקירה נודע, כי הוא צרפתי נוצרי, בן פאריז, כשנה בארץ, ושמו ז'ן ז'אק לבל. כפתיחת החקירה אומר האדם בכת צחוק: "51 יום הייתי ביד, גיס! טפוי והם לא הוציאו מפי מלה", כאילו

ביקש להסביר למשטרה, כי לא כדאי לה להשתמש בשיטות אלה... עם מעצרו שוכנעה המשטרה, כי לבל הוא האדם השני בשלישייה.

בוגדת חודרת לאמנות...

עתה נשאר למשטרה לסיים את המשימה: לאסור את האדם השלישי. עתה גם ברור לחוקרים כי האיש השלישי הוא שביקר אצל הגברת ליסנר יום קודם לכן שהציג את עצמו כאיש המודיעין.

נערכת חקירה בין כל ידידי הבית העצורים במשטרה: מי עוד משתייך להבורה זאת? שנים מהעצורים יודעים לספר כי אדם בשם ורשבסקי בא מדי פעם בחברה זו. "מיהו ורשבסקי זה?" לשאלה זו קשה להם להשיב. ידוע להם רק כי הוא "משחק לפעמים באחד התיאטרוں בתל אביב".

מיד נערך מפקד של כל "הכוחות האמנותיים" במדינה... השם ורשבסקי נמצא בין המשתתפים בהצגה "אופנבך בתל אביב" של "לילה-לו", שנים מבין הקצינים החוקרים נמנים במקרה על אהדי תיאטרון זה וביקרו פעמיים בהצגה זו. הם נזכרים בדמויות אשר בהצגה, אחת אחת — כן, אדם אחד המשתתף שם מתאים בערך לתיאור... **לונדון — פאריס — לודז** החוקרים מחליטים, כי אין טעם

הקרוב מריאנה ליסנר: כבולה, שותתת דם ורסובה מסמי-ההרדמה עקבה אחרי כל תנועה של השודדים. מיד אחרי שנוחתה מסרה את התאור המפורט אשר הוביל למאסרו.

כדי שהמשטרה תוכל לעבד את החומר, משמע להפוך את העובדות ל"תיק משפטי". ומכאן ואילך נמצא גורלם של פרדי פישל, ז'ן לבל ומנשה ורש-בסקי ביד בית המשפט.

בגד, יוני 1950

(המשך מעמוד 3)

מן הצד עומדים שני שוטרים "לש" מור על הסדר. אני יודע היטב סדר מהו בשבילם. אני יגש אל אחד מהם ונותר לו כמה פרוטות. מיד מופיע גם השוטר השני ודורש את חלקו, ואני נאלץ לשלם גם לו. בשאגה האומרת כולה אוטוריטה הם מפנים לי דרך: "תנו מעבר להוד מעלתו", הם צועקים. והוד מעלתו נכנס לבית הכנסת.

בפנים יושבים כמה אנשים ליד שלחנות ורושמים את שמות המבקשים היתר יציאה. כשיגיע תורם, יקבלו הור"א מהמשטרה להתייצב עם חפציהם בבית הכנסת "מסעודה שם-טוב" לשם סידור דרכון ושלילת אורחותם העירא-קית. הם ישלמו 12 דינר דמי נסיעה. איזה סוף מר לקהילה מזהירה...

בחץ. אומר סובחי: "תמיד ידענו שהם בוגדים בלבם, שילכו להם לישראל שלהם. הם ימותו מרעב שם". על הרכוש אשר הם נושאים אין הוא מדבר, זהו רווח נקי מוכן מאליו.

שייכים וארטיסטיים

את הערב אני מבלה בקאבארט עב"דאללה, על גדת חזקלי, בלית קצין תעופה בריטי מבוסס חבניה. ליד הכניסה חונות מכוניות מפוארות של שייכים שבאו מן המדבר לכי"ף. הם יושבים בפנים בעבאיות הגדולות ו"קפיות המשי, חרבותיהם חגורות למתניהם. על הבמה הקטנה רוקדת "ארי טיסטית" ערבית, כמעט ערומה לגמרי. המסובים מתפרעים וקריאות היד והערצה פרוצות מפלחות את האוויר הדחוס.

לאחר "ההצגה" מתחילים הירקודים. כמה זוגות מסובבים לצלילי תזמורת הגאוז המזרחית. אולם אתה יכול להיות בטוח שכל הנשים הן "ארטיסטיות" (נוסח מקובל במקום "זונה") כי אשה הגונה לא תעז להופיע במקום כזה.

מבחינה זו, עיראק היא ארץ מפגרת אפילו בין ארצות ערב. אסור לאשה מסלמית בבגדאד להלך בלי העבאיה וה"פוש" (צעף). ורק צעירות "מודרניות" ספורות מעזות להופיע בשמלה אירופית ופנים חשופות.

והי בגדאד ביוני 1950.

החשוד פרידריך פישל ("פרדי האנגלי"), כבול באזיקים, מתנפל על הצלם (ו. זינגר) בראותו את המצלמה. השוטר בעל האקדח השלופ רודף אחריו, בעוד שהחשוד ורשבסקי (מאחורי פישל) מכסה את פניו במספחה.

לחפש עתה אחר האיש. אם ייעדר מההצגה הערב — סימן רע הוא לו. ולא — ימצאוהו על הבמה.

הפגישה השלישית

36 שעות אחר השוד הובא האדם השלישי, מי שכנראה ניגן את הכנור הראשון בשלישייה, לזיהוי עם האשה הפצועה. היתה זו, כפי שאומרת מריאנה ליסנר, פגישתם השלישית. (הראשונה בתוקף "תפקידו" כבלש, והשנייה בזמן השוד). על כן היה לה קל יותר לזהותו, סבורה המשטרה.

"אתה שכחת את העפרון?" — אמרה האשה, שעה שהיא מתרוממת מהמטה. "איזה חשיבות יש עתה לעפרון?" העיר השחקן בנוסח שכספיר הבימה. "אתה טועה בהחלט" — התערב חוקר המשטרה — "במקצוע שלנו יש ערך רב לתפוצים כאלה, הנעזבים על ידי אנשים במקום, שבו עבר מישורו על החוק".

כעבור שעה מופיע אותו חוקר בפני שופט שלום ומכריז בשבועה: "יש למשטרה יסוד להאמין, כי שלשה אנשים אלה ביצעו מעשה שוד ועברו בכך על החוק...". הוא מבקש הארכת מעצרים,

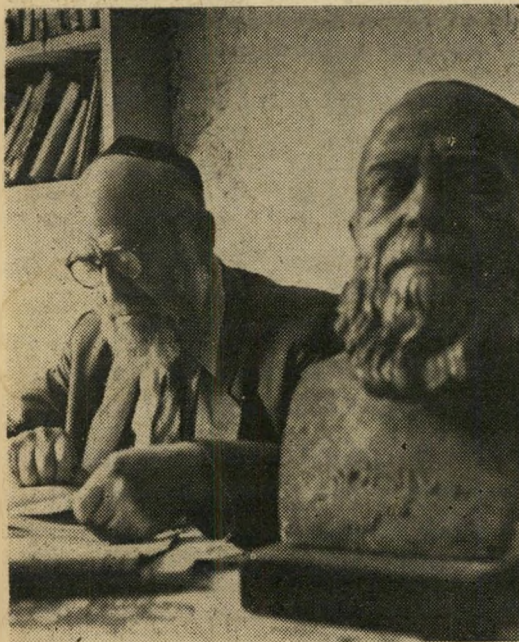
החשוד מנשה ורשבסקי שיחק את תפקידו "באופנבך בתל אביב" בלילה, בשעה שקציני המשטרה פראג וזוהר ישבו בין הקהל וזיכו בקוצר רוח להפסקה, כדי לעצור אותו...

חנה היא אלמנה ומוזה כמה שנים נמצאת בשרות המשטרה, משכורתה כיום היא קרוב ל-37 לירות לחודש. השוטרת בדיתי גרה בחדר אחד בקומת הקרקע שבאחד הבתים הישנים של העיר.

בשבוע שעבר באה חנה בדיתי זו להציל את הממשלה שלנו ממשבר כלכלי. אמנם לא נאמה בכנסת, לא הציגה שום תכנית, היא איננה שייכת לאופוזיציה זו או זו, בכלל אין אנו יודעים על השקפותיה המדיניות, וספק אם יצאה כבר חנה בשליחות לחוץ לארץ. מה שיוע לנו עליה כיום הוא רק זה: לחנה השוטרת יש לב של אשה ואדם. זה הכל. בעבור זה אין גותנים אותה הצטיינות כשם שאין לראות אדם ישר יוצא דופן באיור במסעדה, שאינו תוחב לכיסו כפית... מעשה בחמשה ילדים (הגיל משהו)

חדשים ועד שש שנים) שהושלכו החוץ מהבית (מרתף ברחוב ראשי בתל אביב). ביחד עם הוריהם ומטלטליהם, בחוק צו פינוי של בית המשפט. הורי הילדים הם אנשים תמימים ביותר: הם האמינו, כי על ידי זה שישאירו את ילדיהם ברחוב, יודעו הילדיות, אבל הלבבות לא הודעו. הילדים שכבו ברחוב ואיש לא בא לאספם, לא בעל הבית, לא נשי ויצ"ו, לא אנשי משרד הסעד. רק המשטרה הופיעה במקום ולקחה אותם אליה "הביתה". ההורים ישנו על ספסל אי שם באחת השדרות והילדים — במשטרה. הלכו השוטרים לקריה, למסודות — לא הועיל. אין מקום אמרו.

בסופה של הפרשה נסתבר דבר מעניין למדי: מכל המוסדות הסוציאליים במדינה נמצא מקום בשביל הילדים הללו רק — בדירתה של חנה בדיתי. עבר יום ועוד יום והשוטרת טיפלה בהם. אולם כמה זמן יכולה שוטרת למלא תפקיד של מטפלת? מקץ ארבע יממות חזרה חנה לעבודתה ואילו את הילדים "סידרו" במרתף אחר, הפעם אצל קרוב בתו של האב. כאן סוף פרק א' של הרומן הזעיר הזה. פרק ב' — לרשימת האנשים ללא גג בתל אביב נוספו עתה עוד כמה ילדים והוריהם (סטאטיסטיקה כללית עודנה חסרת).

הרב דניאל ציון
טעות של 2000 שנה

הרבנים לא הכריזו חרם

פרשת הרב דניאל ציון (מי שהיה רבה הראשי של בולגריה והגדו כיום עולה חדש בג'בליה) הגיעה לשיא המתח בסוף השבוע שעבר, כאשר קהל רב ציפה לפסק דינם של הרבנים שהתכנסו "כדי לדון בדבר". הכל ציפו להכרזת חרם. אך במקום זה באה הודעה אחרת לגמרי (אכזבה גדולה לכתבי חוץ): הרבנים קבעו, כי הרב ציון לקוי בשכלו, חסר שתי משקל.

מדוע וכאוב מתהלך עתה הרב ציון בחוצות תל-אביב ויפו?

אחרי שנים רבות של התעמקות וחקירה היסטורית, הגיע הרב דניאל ציון למסקנה, כי העם היהודי שגה כלפי ישראלי הרב ציון אינו מסיף לנצרות.

אם נכריז עתה בפני העולם כולו, כי ישראלי הוא שלנו, כי היה מחדש. וביקש להכניס רק אי-אלה שינויים במסורת, וכי אנחנו לא התייחסנו אליו בסובלנות אויב נבלום את פי הנצרות ולא תירשאר לה דרך אלא להכריז על עצמה כעל "סניף" של דת ישראל. אלמלא כל העניין עם ישראלי לא היתה קמה הדת הנוצרית. כל זה אפשר עוד היום לתקן וכדאי דוקא עתה, כאשר קמה מדינת ישראל, לתקן את הדבר ואז -- חסל סדר החכמים בין הנצרות לדת משה וישראל.

הרב ציון בא לארץ לפני שנה וחצי ובלבו ההחלטה לפעול למען רעיון זה. מלבד זאת דוגל הרב ציון במודרניזציה של אי אלה מנהגים, אשר דוחים לדבריו את הנוער מהדת.

העברית אסורה בכנסיות

"קול ישראל" מקדיש מדי פעם בפעם זמן לשידורים מטעם המיעוטים הדתיים בארץ. לרגל צום הרמזן שודרו תפילות והספות מוסלמיות. בחגי המזל לר והפסחא — הושמעו שידורים נוצריים לכתותיהם. משרד הדתות, המארגן את השידורים הללו, ובקול "ישראל", המוציא לפועל, אינם מתערבים בתוכן השידורים. הדבר מובן וטבעי.

אולם משרד הדתות התערב פעם: כשהפרוטסטנטים רצו לשדר תפילה בקול-ישראל בשפת הארץ — בעברית. משרד הדתות אסר את הדבר, בטענה שתפילה נוצרית בעברית פירושה פעולה מיסיונרית.

אמרו הפרוטסטנטים: טים: מאימתי אסור לאזרחי ישראל להתפלל, ולו גם בראשית, בשפה הלאומית והרשמית של המדינה? — בעברית? והם מאיימים בפינוי למוסדות ארץ.

הלבבות לא הודעו

חנה בדיתי היא שוטרת בחוליה שמרנית למדי. תפקידה לשמור על אסירות, אחת מכמה עשרות הגברות המשרות במשטרת ישראל.

...כחובן
מטוסיאן

תקליטים
בטהובן, ברהמס, צ'יקובסקי
סימפוניות, קונצרטים וכו'
רדיו אוניון
רח' דיזנגוף 116, תל-אביב

פנת היין שלנו
מתוך

המרבעים של עומר ביאס

אל תחקר במפלגה. באיש אל תהבל, עזב שים קרר לרום קל. ואף ידך תשלח לגפן רק כבולש קומה עם יפה תלמל. תרגם: ח. סימון

תלתל
אידיק!

השמו
המובחר
ללא סבון
חוצות "שמן" חיפה

מגן על בריאות ילדיך
מפני מחלות הקיץ

שלטוקס משמיד באופן מיידי זבובים, יתושים וחרקים אחרים נוסאי מחלות.

להשיג בכל חנויות הסכרת ובתי-מרקחת ובסוכנויות חב' ישרי להפצת חומרים כבד הארץ.

פסנתרים
מסירמות ידועות — במבחר גדול ומפריח את יוק, ת"א, רח' רשי 9

כשנפלטו החיילים הקרביים מתוך יחסי דותיהם קמה משאלה המונית להתארגנות. היה נדמה לחיילים שיש להם מה להגיד למדינה ולאזרחים, והיה רצון חזק להגיד את הדברים בלשון ברורה (לא תמיד סאלונית).

עתה נטלו מנהיגי הפלמ"ח את היוזמה
לידיהם והקימו ארגון. אין ספק כי זהו
מפעל חיובי. אלא שאפשר לומר עליו
מעט מדי ומאוחר מדי.

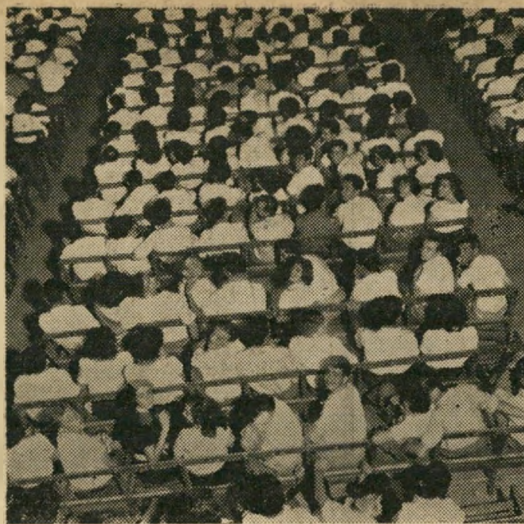
ומאוחר מדי: זה בלט בכנס התל-אביבי. האוירה היתה יפה, אך לא היתה בה עוד אותה התלהבות צוהלת, שהפכה לפני שנה את הכינוס באינסדיון לחוויה. ההווה דוחק את העבר, גם בלב הפלמ"ח"אי.

כלומר: במלחמה של ימינו לא רק הצבאות מתמודדים. בעיקר לוחמות שתי חברות, שתי מערכות משק. אם מחלישים בימי שלום את המשק כדי להאדיר את הצבא, יכול הדבר להתקדם בעתות מלחמה.

מזקדם מדי

כבר היום מודאגים ראשי והשטרה ל
נוכח "עליית" הפושקים לארץ, פושק
יהודי לא יהודי) המבקש על ידי המש-
טרה במלכותו יכול כיום להתייצב במש-
רד העליה הקרוב, להודיע שהוא יהודי
ולקבל אזרחות. לפי החוק החדש יוכל
להיות כעבור שבוע אזרח ישראלי לכל
חור לנז ממשלה. דוגמא: יהיה: שלושת
העולים החדשים (מהם אחד לא־יהודי
ואחד יהודי־למחצה) החשויים בביצוע
השוד המתועב ברחוב המלך ג'ורג' (ר')
אה רוסטקי'ה במדור הפושקים.

אֲרָצוֹת הַבְּרִית, אִם הֵן אֶרֶץ קוֹלֶטֶת הַיָּדָה, מַעֲנִיקוֹת אֶת אוֹרֲחוֹתן לַמֵּהָגָרִים רַק אַחֲרֵי שִׁשְׁבּוֹ כְּמֵה שָׁנִים בָּאֵרֶץ, וְאַחֲרֵי כַּתִּיבָה בְּאַנְגִּלִּית וּבְחִזְקָה, אִם כִּמְשָׁךְ כֵּן, כִּי בִּארְצוֹת הַבְּרִית לֹא חֹזֵב בְּמִלּוֹן סֶלֶם, לֵם מְדוּעַ יִנָּתֵן אֲנָתוֹ אוֹרֲחוֹת מֵהָגָר (וְיָזְכֹּת בַּחִירָה) לְעוֹלָם חֹדְשִׁים לִפְנֵי שְׁלֹמֹד מֵלֶךְ עִבְרִית, לִפְנֵי שְׁלֹמֹד אִם בְּאוֹשֵׁן שְׁטוּי אֶת תְּנֵאי הָאָרֶץ וּלְפִנֵּי הַשִּׁפְעָקוֹ הַתְּיוֹכַח כִּי אוֹרְחִים עֲרִיצִים הֵם אוֹ הַשְּׁעִימִ, סוֹכֵם יָגִים וְרִים וְסֹתֵם אֲלֻמִּיִּם מִיֻּזִּים?

אדפיים צעירים מקשיבים
 „לא נפנה עורף לאתמול...“

* אחרי "מר ישראל" ו"מלכת היר-
פי של ישראל" עורך אחד השבועונים
תחרות חדשה: מלכת חוף הים. מאחר
ששפת הים שלנו נסגר, האם לא היה
מוטב לקרוא להתחרות: "מלכת האמ-
בטיה" ?

השוטרת חנה בדיחי
37.2 ולב אשה

כינוס הפלמ"ח : יגאל אדון נואם
 "לא יורידנו מן הבמה..."

באחד הימים הובא לבי"ח "הדסה" בירושלים חייל במצב קשה. חבריו שהביאוהו טענו כי בלע בטעות... מזלג. אחר נתוח הוצא מקיבת החייל מזלג גדול...

דינם של העוסקים בשוק השחור המובאים לפני בית הדין למניעת ספס רות תמור הוא פי כמה מדינם של גני בים (סחם) מושעים...

כאשר נעצרו שלשה אנשים כשבר שותם כמות בשר שכרו הללו עורך דין ירוע שבאית כספם כדי שיוכיח לבית הדין כי הם אינם מבריחים אלא תסם גנבים...

ש. י. שעבר כמלח מתלמד באנית
 "קדמה", ערק במרסל, וכעביר זמן קצר
 חור כ"עולה חדש"...

הוא גדון לחודש וחצי מאסר על
שתי עבירות: יציאה בלתי חוקית
מהארץ וקבלת כסף מהסוכנות מתוך
טענה שהוא עולה חדש.

נער בן 10 בשם שוקרי זכריה מאל
אביב נעצר על ידי חיילים בנסותו
לחצות את הקוים על הר ציון וברשותו
טלית, תפילין וסדור תפילה.
הנער ספר לקצין כי שמע את הו'
ריו משוחתחים ביניהם על ההסכם שנח'
לום עם עבדאללה. לכן חשב כי הדרך
הטובה המעברית מתחילה.

עריבה בת 106 וערבי בן 94. תושבי
יפו, נקראו כעדים מטעם התביעה הכ-
לית במשפט ערבים הנאשמים ברצח
בימי כבוש יפו.
לעת עתה אלה הם העדים הזקנים
ביותר שהופיעו אי פעם בפני בית-
דין ישראלי.

אסיר שנדון למוות הכריז על שבי-
חת רעב במקום מאסרו בבית הסוהר
בתל מונד על שלא מילאו את בקשתו
האחרונה: בנות.

המשטרה משתדלת למלא את בקשות
הנדונים למזות גם אם הן מופרזות.
זה ניצל את הנוהג, אבל בשוק לא היו
בגנות.

שביתת הרעב לא נמשכה זמן רב,
כי המטטרה „הצליחה" להשיג עבורו
מספר בגנות.

גבר בן 45 בא באחד הימים למש-
טרת יפו לבקש את עזרת המשטרה
בקשר לפלישה. הוא סיפר שזה זמן רב

הוא לן על אחד הספס
הישן ביפו.
והנה באותו ערב
הופתע בראותו אדם ז
הוא בקש את האורה
את המקום אולם מאו
טרה סרבה לספל בס
שות'...

יש גוברים שחשבו כי הכסף אין לו
ערך כה גדול כפנקס התלושים. הם
פרצו למשרדי האספקה והקצוב בבני-
ברק וגנבו 650 פנקסי מזון.

חפיו סעיד, בנו של עזאם סעיד, לפ-
נים ראש עירית יפו, נכנס לרבות ברה'
יבנה וביקש להתגייר.

סרובם של הרבנים נשבר לגומח
ההמלצות שהביא מאנשי צבור יהודיים.
הוא נשוי לאשה יהודיה ושני בניה
גדלו כיהודים.

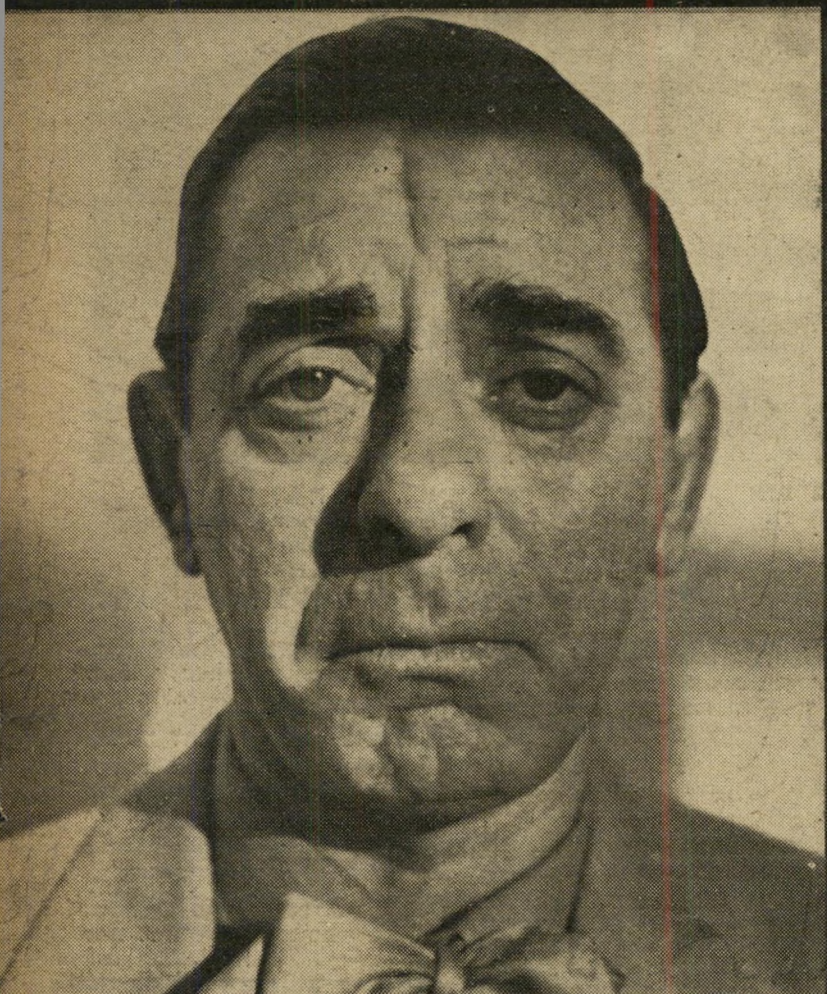
נשיכת אצבע אדם
בן 45 ב־50 ל"ז
קנס או מאסר חו"
דש ימים בבית
המשפט המחוזי ביר
רושלים.

הגיל נשך את
אצבעו של זקן בן
60 על רקע של ריב
שכנים.

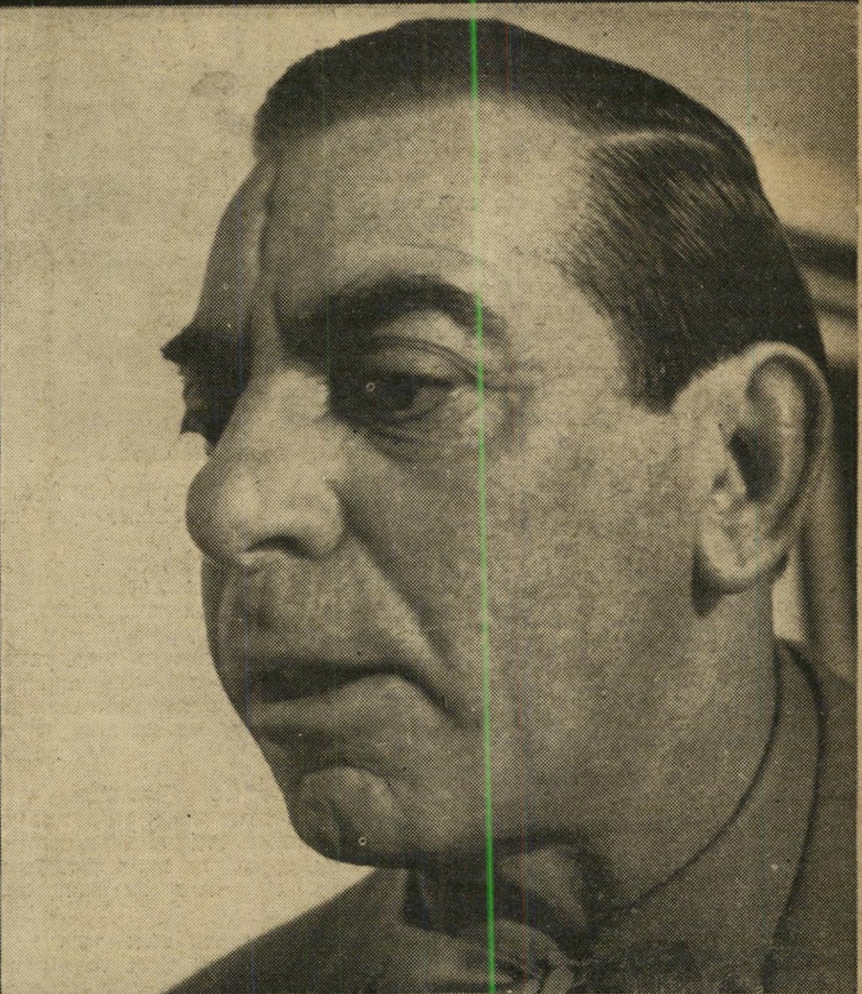
במחנה עין
שמר אסרה המִשֶׁ-
טרה תימיני בן 21
שניסה לבוא במגע
עם אחת השניה,
בת 12, אם כי הבִּי-
טוח לא לגעת בה
עד היותה בת 16.
המאסר בא כדי לִמְ-
נוע תגרות־דמים בין
הבעל המאוכזב וגִּי-
סו שהתנגד להפְרַת
החווה.

* משרד הבטחון
חון הזמין אצל יב
אן פרטי כמה ספ
רים גרמניים חשו
בים על תורת המל
חמה. משרד החינוך
סירב להמליץ על
רשיון יבוא. הנימוק:
אין אנחנו רוצים
בתרבות גרמנית.

* במשפט נגד
חאג' טהאר קראמז,

שוב עתונאים...?

כן, דבותי...?

התחבורה בדרכים...

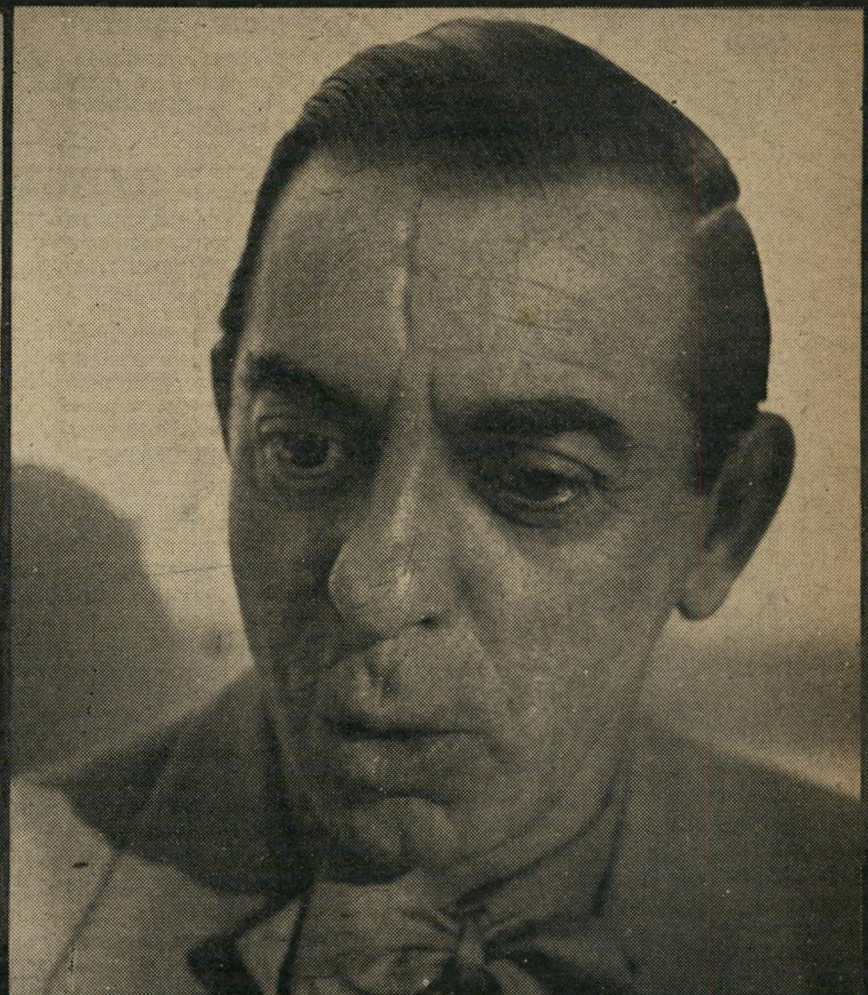

דעתי על הארץ...

וראי, "העולם הזה"

טוב, צלמו...!

נו, מילא...

סדרת תצלומים: מקסים סלימון

השוקולדה המקומית...

ובעיקר, הבחורות!"

כשלונו מזהיר

אנו מניחים כי "הבימה" ידעה את אשר לפניו בשעה שהחליטה להציג את "בקץ הימים" מאת חיים הוז. יש לשער כי המחזה יהיה כשלונו מבחינת הקופה. אם כך, ראוי "הבימה" להר קרה. זה הוא כשלונו שאינו רק כדאי אלא גם מחויב לגבי מוסד כזה.

מה עשתה "הבימה"? היא הגיחה לסופר (בלי ספק סופר גדול) להביע את דעותיו מעל במה. היא אפשרה לו לעשות זאת במיטב כוחה, בכל האמצעים שברשותה, החל בבימוי וכלה במשחק. זה הדרך ליצירת דראמה עב רית. הצלחה כמעט שלא היתה אפשרית לגבי סופר שלא אומן על מעשה הדראמה. הוז איננו דראמטורג. אבל חלף צינות איננה מחוסרת סיכונים. מי שמתיר לא להסתכן לא יתחיל במאמץ.

חיים הוז שגא את הגלות. הוא יליד הגלות וחניכיה, ומכיר אותה יפה. והוא שגא אותה. לדעתו היא מקור כל הרע. ישראל קיימת עתה בתמיכת הגולה. כמי עט ודאי כי לולא תמיכת הגולה לא רק שלא היתה קמה אלא היתה כורעת תחתיה מיד עם היפסק תמיכה זאת. צריך אומץ לב רב כדי לשלול בשעה כזאת את עצם קיומה של הגלות.

המחזה מראה לנו מה היא הגלות בשעה שבא אליה חזון הציונות. אין המחבר עוסק בציונות המאוחרת. הוא נוטל את תקופת שבתי צבי, בגטו הירודי של עיר גרמנית (המבורג?), ומנסה לנתח את תגובת היהודים לרעיון של הגירה לארץ ישראל.

בבית סוחר יהודי, יוסט (ברטנובו), גר חתנו, יוזפא (מסקין), לפני שמת גלה הקונפליקט בין שנים אלה שומעים אנו קצת על האווירה השוורת בגטו לקראת הגאולה. פריצות, ספירות, ערי בוב תחומים, ופחד. ואנו מגלה יוסט ליוזפא כי אין בדעתו להגר יחד עם כל היהודים לארץ ישראל, אלא להשאיר יהודי יחיד במדינה. אחרי כן רואים אנו עוד יהודים רבים המתכוננים לעשות כמו יוסט. עוד אויב אחד להגירה לארץ רץ ישראל הוא המורה-הוראה המקומי (אמתי), המביע לנו בדיוק מה שאמר האדמו"ר ממנוקאש.

אבל כשלונו של יוזפא בעיני אנשי הגטו בא גלל סבה אישית בהחלט. הוא היה מאוהב בבת הרב, יוסט (פנינה פרץ) והוכרח לשאת את בת יוסט, אולק (שושנה רביד). אחרי שנעלם מביתו כשידושה ימים מוצאת אותו אשתו אולק בחברת יוסט. אבי יוסט, הרב, משלח את בתו מביתו, ויוזפא מוחרם.

אין אנו מניחים גם לרע כי סיפור אהבים זה הורכב על הנושא העקרי לצורך מתח, אבל מעשה הדראמה הוא כה חלש עד כי זה הוא הרושם. כי בכלל אין לנו לפנינו אנשים אלא סטיוס.

יוזפא מוצא לו מקום בין קבצני העיר. אלה מלגלים עליו. אבל הם רואים את מקורביו לשעבר באים להתפייס אתו. והוא מסרב להתפייס, וזה מעורר בהם כבוד לאדם. ואז חותמים הקבצנים על הצהרתו של יוזפא להשתדל הגטו. הוא מצרף אותם לתנועתו מתוך ידיעה ברורה שאין להם מושג מה כוונתו, וכי רק משנאתם לעשירי העיר מוכנים הם ללכת אחריו.

ואז שולח יוזפא את הקבצנים להעלות את הגטו באש. פגם אחד גדול יש במחזה, והוא לשונו. חיים הוז כבר יושב אתנו פה כחצי יובל שנים ועדיין אינו כותב עב רית: הנפשות שבמחזה מדברות הויות. לשון יפה, אלא שאין אנו נזקקים לה. וכך צריך הקהל לשבת ולתרגם לעצמו כמעט כל משפט. זה יכול להיות משחק משעשע לאדם שעותותיו בידיו, אבל אין הוא נוח כלל בשעת ישיבה קפואה באולם, שלוש שעות רצופות. נוסף לזאת המחזה עצמו לקוי. מחזה איננו רק ויכוחים. גם בכנסת נרדמים לפעמים הצירים. והעלילה היא רחוקה מן השכל הישר עד כי אין משוכנעים באמתותה. מצבים מצבים ומחזה אין.

ובכל זאת, כאשר אמרנו, היה כדאי וכדאי גם לחובבי תיאטרון שיראו מה זה זה. אין אנו מכירים את הגולה, אבל דומה כי המחבר מדבר מלב, את האמת שלו. זה תמיד כדאי לשמוע. וגם הביצוע נעשה בלב שלם. מסיקין וברטנובו עושים כמיטב יכולתם. ושושנה רביד, אם כי היא מחקה את רובינה (ללא צורך) יצרה דמות נאה (נאה היא גם כשלעצמה). דומה שהבימאי (פינקל) והשחקנים הבינו את המחבר וניסו לעזור לו בכנות גמורה. זה דבר נדיר ביותר במחזה מקורי.

כתובן - בחוץ-לארץ

32.000 איש האינו לסימפוניו הישראלי של בן-חיים בקונצרט תחת כפת משמים, שנערך בניו יורק לפני שבועיים מטעם קרן נורמאן, ואשר שודר ברדיו וטלוויזיה בכל רחבי אמריקה. באותו קונצרט הופיע צינו פרנצסקאטי הכנר הצרפתי, אשר ביקר בארץ ו"גויס" למען הציונות. כמו כן הופיע בקונצרט ז'ן פירס, הזמר הגדול, כוכב ה"מטרופוליטן" ששמו האמתי הוא יענקל פרלמן. פירס עומד לבקר בארץ בחודש הבא.

יהויכין סטוצ'בסקי, הקומפוזיטור ומחלוצי המוסיקה העברית, גמר זה עתה את כתיבת הסוויטה לפסנתר בשם "ממראות הארץ" (החלקים: הגליל, הנגב, ירושלים והעמק). נגינת הבכורה של יצירה מקורית זאת של המוסיקאי היושב בקרבנו תתקיים (כמובן) — בשווייץ. אגב, לא מצאנו בתכניות הפסטיבל למוסיקה יהודית הנערך עתה בארץ את שמו של סטוצ'בסקי (לעומת זה מוכר לנו ספרו של המוסיקאי הזה, "דרכי למוסיקה היהודית", שיצא לאור בוניה, בשנת 1926).

גיני והדולרים

מפי גיני טוראל שמענו: "כאשר הרגתי את השדה התעופה כלוד בידו עם איז קאנטור היתה הרגשתי דומה לנו של סרגיי קוסביצקי בשעה שהוא בא לארץ ובאותו אורח — אדוארד ג'רובינסקי. העתונאים והצלמים השאירו אותי בצל..."

כך גם קיבלו בשעתו את קוסביצקי, והמנצח אמר על כך: "מה אני לעומת הולבינד?" ואילו אני אומר: "מה אני לעומת 10 מיליון דולר?"

המותר בגרמנית?

השאלה העקרונית, "אמנות וגרמניה", עלתה השבוע על הפרק ביתר שאת והיפה לנושא כמעט סוער בחוגים המוסיקליים ומוסיקליים למחצה בקשר לבני צוע היצירה הנפלאה של גוסטאב מאהלר, "שיר האדמה" על ידי התזמורת הישראית בשפה הגרמנית. (הופיע בפעם הראשונה עם התזמורת הטונור ההונגרי ארנסט גראי).

במסיבה שערכה התזמורת, גש מעו כמה הערות עקצניות מצד המוזמנים, אך את ההערה העקצנית ביותר השמיע

פנינה פרץ ומסקין
...אבל היה כדאי

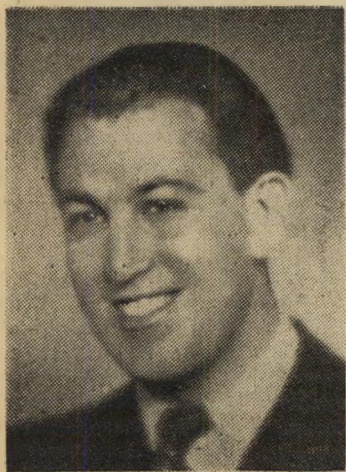

ברטנובו — ובת-עמי
לא תהיה קופה...

איש ה"גרזולם פוסט" (דוקא): "ומתי תזמין התזמורת את פורטוואנגלר?". "ל" עולם לא", השיב מאהלר-קלשטיין, מ"זכיר התזמורת.

ואשר לביצוע היצירה בשפה הגרמנית, הוסבר הדבר כך: התזמורת שאלה את דעת אנשים בעלי מעמד במדינה והללו סברו כי אין להחרים את השפה הגרמנית על חשבון הערך האמנותי. ועל הכל — יש כבר תקדים והוא: אליווט ברגנר, אשר לא רק הציגה בגרמנית אלא אף את הברית החדשה קראה בפני הקהל הישראלי, וזכתה להצלחה כבירה ולקבלות פנים אצל שרים...

ששת השירים הנכללים בתוך יצירתו הגדולה של מאהלר, "שיר האדמה" (אולי יצירתו הגדולה ביותר) מקורם בשפה הסנינית ומחבריהם לייטאפו, ציינג'ספי וואנגוואי, אך הם עובדו לפואמות ביגרמנית (הנס בתגה), ולפיהן חיבר מאהלר

טנור ארנסט גראי
פורטוואנגלר לא הוזמן.

הלך את היצירה, שהיא כעין פילוסופיה על קיום הבשר ודם.

אין ספק, כי מבחינה אמנותית גרידא יש ערך רב לטקסט המקורי (הגם שבאנו גלה ובאמריקה מבצעים את היצירה באנגלית). אלא השאלה אצלנו היא יותר מקיפה ונראה, כי יש צורך פעם לתמיד לקבוע עמדה "רשמית" ביחס לגרמנית, ביחס לנגינת יצירות ואגנר (ואולי אף ריכרד שטראוס). בימים של סחר עם גרמניה, קו אוירי עם אוסטריה, בשעה שבתל אביב מדברים גרמנית לא פחות מעברית, צריך לקבוע עמדה.

אשר לשפה הגרמנית ברחוב (ובמדה שהעתון משרת את הפרט בביתו) אין זו אלא "שאלה פרטית". אשר לוואגנר ושרטאוס — אין ספק כי אנו מפסידים משהו גדול ונהדר שאין מנגנים אצלנו מוסיקה זאת (מאהלר, היה מומר, ובכל זאת אנו מהללים אותו, והוא לא המומר היחידי בין האמנים שקיבלנו וסלחנו. וי אגנר היה מוסיקאי גאוני, מגדולי אמני הצלילים בכל התקופות, הוגה דעות, סופר לקוי, ואדם שפל. נוסף לזה רגז לים משום מה לזכות את "חשבונו" בעובדה שאדולף היטלר אהב את המוסיקה שלו, בעיקר, כנראה, בשל השטויות למכירה, אשר בעלילות האופרות של ואגנר על הגרמנים העתיקים).

ואשר לשאלת הלשון הגרמנית של "שיר האדמה" למאהלר — מה היה אלו היו מבצעים אמנים מקומיים, ולא ליאור נרד ברנשטיין וז'ני טוראל? (מה אלו הופיע שחקן משלנו על במת "אהל" בת"א והיה קורא בגרמנית כדוגמת אל"זבט ברגנר?) האם גם אז היינו מסכימים כי "מדת התרבות מחייבת הבנה?" מכל הפרשה הזאת נראית לנו שאלה זו החשובה ביותר. מכיוון שכדאי, כדאי מאד, לדעת אם אמנם שאלת עקרונות היא זו או נחיתות כלפי אמני חוץ?

מדינת ישראל

נגד

לילה מוראד

בצאת ישראל ממצרים.

שמו באמת ישראל. אברהם ישראל. והוא באמת יצא ממצרים, לפני פחות משנה, וסופו שהגיע לישראל.

במצרים היה לו רכוש, הוא רצה להעביר את רכשו. מה עשה? קנה סחורה, והביאה אלו לישראל. הסחורה היתה סרט קולנוע. מה שמראה לנו על חוש המסתורי הבריא של יהודי זה. מה עובר לסוחר בישראל יותר מסרט קולנוע? יתר על כן: מה תוצרת מצרית מלבד כותף, סוכר, גרענת, ביל-הארציה וגלביית יכול להביא לנו?

תעשיית הסרטים המצרית היא בעלת מונופול לקולנוע המדבר (ומזמר) ער. בית. יש בעולם חמישים מיליון איש המדברים ערבית. רובם אינם קוראים לא ספר ולא עתון. בשבילם הקולנוע והראדיו אינם מעבר לטכניקה אחרת, אלא דילוג על שלב בהתפתחות. משום כך עומדת תעשיית הסרטים המצרית בדרגה גבוהה, ולפני מלחמת העצמאות היתה לנו האפשרות ליהנות מסרטים מצוינים בלשון הערבית.

כל זה בדרך אגב. כי בין הסרטים מתוצרת מצרים שהוצגו פה (לפני כמה שנים) היה אחד בשם אלמאדי אלמגהול (והוא מתורגם „העבר הנשכח“). של צערנו הרב לא היה באפשרותנו לראותו „בגל המצב“, העתק חדש של סרט זה הביא אתו כעת מר אברהם ישראל לישראל. ופה מתחיל סיפור מענין.

עירה חדש פונה לממשלה

באחד ביאנואר 1950 (תאריך שקל לזכרו) קיבל מר ישראל תשובה ממנהל העתונות, בחתימת מר קלינוב, על מכתב שכתב לאותו משרד. מר ישראל שאל איך יוכל להפיק מרכושו תועלת במדינה זאת שלנו. מנהל העתונות השיב לו כי עליו למלא טופס (רצוף בזה) והכול יבוא על מקומו בשי-לום.

מר ישראל היה, ועודנו, תושב מח-נה עולים. הוא רצה לצאת ממחנה העולים. צעד ראשון ביציאה זאת הוא סי-דור הפרנסה. הוא רצה להציג את הס-רט. ולכן מילא את הטופס „הרצוף בזה“, ושלחו למקום ממנו בא.

כשלושה חדשים אחרי כן קיבל מר ישראל תשובה לטופס (ולמכתבים שאח-ריו). הפעם היה חתום על התשובה לא מר קלינוב אלא מר קיסילוב. והתשובה היתה „הנני להודיע כי המועצה לבי-קורת סרטים ומחזות החליטה — שיש להתיר לו את הצגת הסרט הזה — אך זרק בתנאי שההצגות תיערכנה באר-לס קולנוע הנמצא בתוך שטח של ישוב ערבי מרוכז. הצגות בתוך אזור יהודי לא תורשנה.

„בהתאם להחלטה זאת (אנו ממשי-כים לצטט את דברי ממשלת ישראל במכתבה למר ישראל) תורשה הצגת הסרט למשל בנצרת, אולם לא תורשה ביפו, במקום שם בתי הקולנוע נמצ-אים באזור הישוב היהודי“.

(מכתב מספר א/כ/2369/4 מיום 27.3.50).

שני סוגי אזרחים

כך, בפרוש, קובעת הממשלה הפליה בין אזור יהודי ואזור ערבי. השאלה היא: מה יקרה אם יצליחו כמה יהודים להסתנן לנצרת, ואז יסכנו את כל הס-דר בישראל כשיראו את הסרט האסור לעינים יהודיות?

מר ישראל לא הוטרד בשאלה העק-רנית. הוא ראה לפניו רק בית קולנוע

אחד בו יוכל להציג את סרטו, וזה בנצרת. כי זה האזור הערבי המרוכז היחיד שיש בו אולם להצגת קולנוע. רוחו נפלה, והוא מיהר לקריה. שם הסבירו לו באדיבות כי מר קלינוב אי-ננו. התפטר, וכי אין לערער על החל-טת מועצת הביקורת. וסוף פסוק. הלכה חמורה.

מה הוא הסרט האסור

ובכן, לדעת מועצת הביקורת יש סרטים שמותר לערבים ואסור ליהודים לראותם. וזה אחד מהם. מה הסרט, בע-צם?

הסרט הוא נוסח מצרי של הסרט „קציר הגורל“, שהוצג בתל אביב בל-שון האנגלית, בלי כל איסורים. הסרט הוא מחוצרת „נפרתית“, חב-רה שבעליה היה אחדד סאלם, השחקן, עליו השלום. הקומפוזיטור: אחדד עבדאלו האב עצמו. והפזמונים מאת אחדד ראמי, מגדולי המשוררים בארץ היאור. הזמרה כולה היא מפני לילה מוראד. הזמרת המפורסמת לילות צפת, אשר אין כמוה על הבד.

משתתפים: לילה מוראד, אחדד סאלם, ובשאר זה וכים, המוקיון החביב (יש לך מצב רוח רע? לך תראה את בשארה וכים).

תוכן הסרט

כל עוד מתעקשת המועצה לביקורת, לא נוכל לראות את הסרט, כי הנסיעה לנצרת צריכה היתר מיוחד מהממשלה הצבאי. ולכן מסתפקים אנו בדוגמול המודפסות בשולי עמוד זה ובסיפיר תוכנו.

יורש עשיר יוצא לחופשה. ואינו מודיע לאן, כי אין ברצונו ששטרידוהו. בדרך הוא נפצע באסון רכבת, ונלקח לבית חולים. הוא מחלים. אך איבד את זכרונו, ואיננו יודע מי הוא.

האחות שטיפלה בו בבית החולים מרחמת עליו, וכמוכן מתאהבת בו, ולוקחת אותו אליה לכפר, לשם טיפול. הם נישאים ונולד להם ילד, לוטפי. בינתיים מוצא לו האיש עבודה באל-קאהרה כעיתונאי. והנה בעיל סורה לו אסון, מאלה שיקר יותר אצלנו: פיר-געת בו מכונית. שוב מתרסק ראשו. והפעם חוזר אליו זכרונו, אבל רק עד האסון הקודם. כך שהוא שיכח את האחות הרחמנית, ואת בנו, וחוזר לביתו הקודם.

אמרנו כי היה יורש עשיר. הוא נעדר מכיתו חמש שנים, ובינתיים הש-לטון קרוביו על רכשו. הופעתו הפת-אומית איננה משמחת אותם ביותר. והם מתנכלים לצודו בדרך אחרת.

בת דודו שמה לו פת. היא מועדת, והוא תומך בה, ובדיק באותו רגע נכ-נס אביה לחדר. האב זועם. כבוד המש-פחה נפגם. הוא ירצה, הוא ייקום, הוא יחזיר את המוסר על כנו. הנערה ממרת בככי. בבחור מתעורר הגיטלמן. הוא מכטיח לשאתה לאשה.

בינתיים הלכה אשתו ונעשתה זמרת, והאימפרסריו שלה הוא בשארה וכים. האימפרסריו מקבל הזמנה כי תזמר בטכס נישואיו של בעלה ואותה שעה עצמה רואה היא את תמונת בעלה בע-תון עם בשורה כי עומד הוא לשאת אשה. היא מחליטה לקבל את ההזמנה. כבית הבעליהארוס קבלת פנים. בין הנוכחים: אשתו והאימפרסריו שלה. שניהם מנסים, זו בדרכה וזה בדרכו, לעורר את זכרונו. האשה (לילה מוראד) מזמרת לו זמר שאת מלותיו חיבר הוא עצמו. בשארה מדבר אליה, ועונה לו (המשך בעמוד 15)

לאחר שבעלה אבד את זכרונו. נאלצת לילה לשיר בבתי-מרוח. לפדום את בנה.

לילה, עתה זמרת מפורסמת. הזמנה לשיר בטכס נישואי בעלה עם בתי-דודו.

בישארא ואקים (אימין). האימפרסריו של לילה. משכנע את אשרתו של חסן להכניס את לילה לחדרו של בעלה בזמן העדרו של הלה...

תחרות "העולם הזה" לקוראותיו הצעירות

אך, לוא היתה לי האפשרות... כמה פעמים מפליטה את משאלה זאת. לוא היו לי כל האמצעים לברות יממה אחת כחלומותיך - מה היית עושה? במסגרת התחרות של "העולם הזה" שיקיפו מפעם לפעם חוג אחר בין רכבות קוראיה מכריז בזה "העולם הזה" על "מיבצע חלוס". תחרות לקוראות מגיל 17 עד גיל 26. אנו מזמינים קוראות אלה להשיב לנו על השאלה: "מה הייתי עושה לוא היתה ניתנת לי האפשרות לברות יממה אחת כחלומותי".

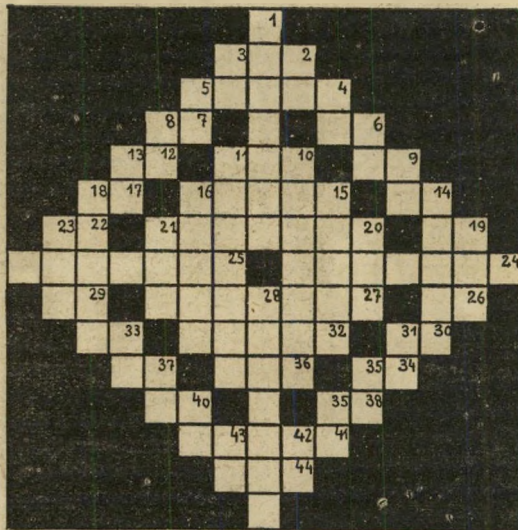
המזכרת תבחר בבקשת התשובה המקורית והיפה ביותר ותיתן לה את האפשרות להגשים את חלומה על חשבון "העולם הזה" בתנאי שהדבר יהיה בתחומי ישראל. על התשובות להצטמצם בגודל 300 מילה להיות כתובות בכתב כרוז ועל המשיבות לגזור את הטופס הכא ולצרפו לתשובותיהן.

גא לרשום אותי כמשתתפת בתחרות "מיבצע חלוס" של "העולם הזה":

שמי..... אני גרה ב.....
גולרתי ביום..... במקום.....
אני עובדת / לומדת ב.....

תשבץ מס. 23

מאת ט. אביגדור, רחובות

מאוזן:

- 2 - הדיח; 4 - שוורים כתושבות; 6 - הוזהב הטוב; 7 - סר; 9 - דבר; 10 - הנותן ריח טוב; 11 - מין אבן קשה (הסיק); 12 - נוצר; 13 - נאמנה; 14 - בצ' פון הרחוק...; 15 - בצבע; 17 - נברא ביום השלישי; 19 - אחד הקולות של הזמרים; 20 - עבים, שופים, זי; 22 - חים; 24 - פגיוש; 25 - מקרה; 26 - על המחולות; 27 - מאנשי ארץ; 28 - התאמצות; 29 - לטובת ענין; 30 - נברא ביום החי; 31 - מיש; 32 - כונן; 33 - מין משקה; 34 - קסמים; 36 - פיק ברכים; 37 - קל וחומר ("ר"); 38 - לוח מתכת; 40 - מין חיה טורפת; 41 - דובר; 44 - אחת מן העדר.

מאונך:

- 1 - השתלמות איטית; 2 - פעל יוצא (ר); 3 - מלת קריאה; 4 - יסוד; 5 - כך מכנה התלמוד הבבלי את ארץ ישראל; 6 - פה נקבר ("ר"); 8 - בן כבשה; 9 - יקר המציאות; 10 - מאבירי הגלוח; 11 - אחת מצורות עבודת השם; 13 - רעש, מהומה; 14 - חוקר ודורש מטעם הממשלה; 15 - השובב (הפוך); 16 - דואין (הפוך); 18 - מהולכת; 19 - מכי; 20 - החבר, כלה; 21 - לפני 3 שנים היתה שנת... (הפוך); 23 - מים רותחים; 28 - יין; 31 - מלת שלילה; 33 - האור; 35 - יסוד הנזער; 37 - שישית הסאה; 39 - מבני נח; 40 - אמונה; 42 - תור עלת בגדים; 43 - ראשית רהיטים.

פתרון תשבץ מספר 22

- מאוזן:
- 1 - תשבץ; 5 - מקטרת; 10 - דרה; 12 - טלפון; 14 - דרה; 15 - עיף; 17 - פתיל; 18 - מה; 20 - רגל; 22 - רעבה; 24 - אש; 26 - הו; 27 - כוור; 29 - משען; 31 - בינלאומי; 33 - יו; 34 - מלה; 35 - ותיקן; 37 - לב; 39 - בי; 40 - חזיר; 41 - קדמה; 43 - קל; 44 - מבוהל; 45 - משקה; 48 - הרוה; 49 - חיה; 50 - רעיה; 51 - שה.
- מאונך:
- 1 - תקרה; 2 - שרה; 3 - בו; 4 - צבע; 6 - קט; 7 - טלף; 8 - רפתן; 9 - גוי; 10 - אדמת; 11 - סירה; 13 - גלסון; 16 - פג; 19 - שעול; 21 - לא; 22 - רגנה; 23 - בראז; 25 - שם; 26 - העולם הזה; 27 - כילי; 28 - שמיר; 30 - שי; 31 - במבי; 32 - ותיק; 36 - נקבה; 38 - בהלה; 40 - חלק; 42 - דורש; 43 - קשה; 45 - מי; 46 - הר; 47 - פי.

פרסים שבועיים לפותרי התשבצים

בין פותרי התשבץ שמעטפותיהם ישאו את חותמת הדאר של תאריך לא מאוחר מיום ד' לשבוע, יוגרלו 2 פרסי ספרים.

ואלה הזוכים מבין פותרי תשבץ מס' 21:

- 1) עמנואל גרנברג, רמת גן, רח' ביאליק 20 - "הכמים וטפשים" לו. אריאל - ציורים: בינה גבירץ (הוצאת יוסף שרברק).
- 2) ב. שני, ירושלים, רח' הטורים 25 - "הרחק ממוסקבה" חלק א', לאווייב (הוצאת "עם עובד").

"מארוקאים" באמריקה

לא מכבר עבר על המדינה משבר "מארוקא". הצפון-אפריקאים שבאו אליה נזכרו להשתתף במלחמה נתקלו בקיר אטום של האשמות, משפטים קדומים וקפוחים, עד שחלק גדול מהם (ואולי רובם) חזרו כלעומת שבאו. השאר נט-מעו בין המוני העולים החדשים מארצות אחרות.

משבר דומה עבר באותה שעה על אמריקה. ה"מארוקאים" שעוררו אותו באו מפורטוריקה, אחד האיים בים הקאריבי (מול אמריקה המרכזית). בתום מלחמת העולם השנייה הציף את תושבי האי (תערוכת של לבנים, אינדיאנים וכו' שים) גל פתאומי של געגועים לארצות הברית. מכיון שהאי הוא שטח אמריקאי אין הגבלות-ההגירה הקפדניות של ארה"ב חלות על תושביו ש-300,000 מהם נהרו לעיר ניו-יורק.

במחנה נתברר להם שלא לנהיג על הגיעו. האמריקאים התייחסו אליהם כאל "צבעונים". אפילו הכושים, המצוטפים על ושבב הנמל ביותר של הסולם החברתי האמריקאי, התייחסו בכזו אל הפורטוריקאים הדוברים ספרדית ולא הרשו לבנותיהם לצאת עם פורטוריקאים. החלה מלחמה עקשנית על מקור מית העבונה במקצועות הבוויים ביותר.

ועתהקהל האמריקאית החלה להת-יחס אל הפורטוריקאים כאל סכנה לאומית. כל הפשעים שמבצעים לא נתפסו נרשמו על חשבון "דוברי ספרדית" (אצלנו "דוברי צרפתית"). עתה גים מסוימים החלו לנצל את המשפטים הקדומים ופתחו במסע השמצה (כמו אצלנו). צעקה גדולה עוררה העובדה שמשלמי המסים נאלצו לשלם 15 מסי יון דולאר לשנה כעורה סוציאלית לפורטוריקאים.

לבסוף נמצא מגן לפורטוריקאים - בדמות הקומוניסטים האמריקאים. מש-שמו ראשי העיר ניו-יורק את לבם לעובד זה זו הרינו שהמצב אינו יכול להימשך. שמו ורורים ועובדים סוציאליים דוברי-ספרדית נשלחו לשכונות הפורטוריקאיות. העתונות גיל-תה לפתע שגם אמ-ריקאים "לבנים" אונסים ודוקרים בס-כינים, זה משבר שכי.

עתה גילתה חקי-רה שהפורטוריקאים נקלטו בחיי אמריקה. איש מהם לא חזר לאי מולדתו. תשע עשרות מהם מצ-או עבודה, ואם כי אין למהגרים עצמם סיכויים לעלות בסור-לם התבררה (משאת אידיעיתם את הש-פה האנגלית) הרי בניהם לומדים בב-תיספר אמריקאים, ולכשיגדלו ישתו מן-הסתם, קיקאיקולה וילעסו מאסטיק כש-אר בני אמריקה.

פתרון

בעית החינוך

בשעה שהכנסת שלנו משתדלת לבר-צע את חוק החינוך שלה נמצאו בחו"ל שיטות מקוריות יו-תר. בקאנזאס-סיטי (מדינת קאנזאס בארצות-הברית) אפי-סו קרינת העיריה לצרכי חנוך ונשקפה

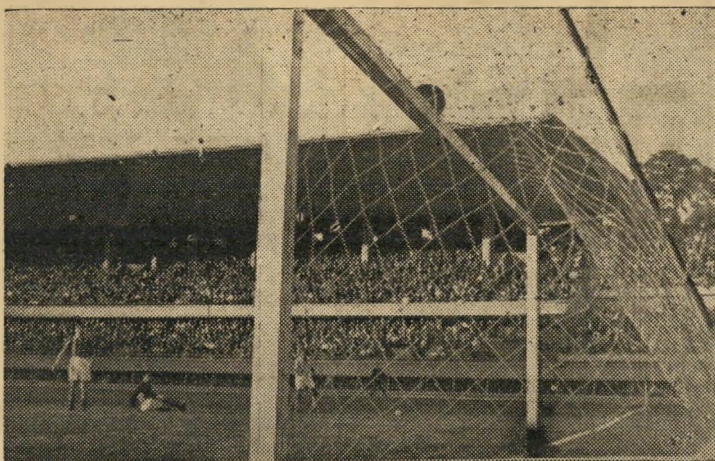
המכנה שכל בתי-הספר ייסגרו. הוחלט לערוך משאל-עם בין האזרחים אם מס-כימים הם להגדיל את התקציב (והמסים) או לא, אך תוצאותיו היו מוטלות בספק. כדי לעורר את כצפון הוריהם עברו התלמידים עצמם להתקפת "תעמולה". הם ארגנו הפגנות רחוק סוערות (ראה תמו-נה), ערכו כינוסים והצגות וביום המש-אל עצמו התנדבו לשמור על התינוקות של המצביעים בכדי שיוכלו לצאת את בתיהם ולהצביע. התוצאה: נצחון מו-היר לצד שדרש להעלות את המסים.

פירוים

- * באמסדיל (קנדה) נאסר גנב מק-צועי על התפרצות לחנות מכולת אחרי שוהה על פי סימני השניים שהשאר בגבינה.
- * אחת המועמדות לבחירות האחרונות לפרלמנט היפאני מצאה תחבולה למשוך קהל לאסיפותיה: מתנבאות צעירות של מפלגתה רקדו ערומות בכי-נוסי-הבחירות. מועמד אחר ליוה במ-כונת-רמקול את מכונת מכבי-האש ונאם נאומי-בחירות לקהל שהתאסף לחזות בשריפות.
- * שתי משפחות בארצות הברית הגישו תביעה מאת ממשלת קנדה בסך 136 דולאר - הוצאות חמרי-הסקה שנאלצו לקנות בגלל מזג-האוויר הרע שבא מקנדה.
- * המיקאדו העניק מדליה לד"ר טא-קאשי נאנאי הגוע מתוצאות הפצצה האטומית בנאגאסאקי, כאות הוקרה לספרו בו תאר את השפעת קרני-הא-טום על עצמו.
- * כשהודיעו ללביטריס עידן כי בע-לה, שרה-החזן הבריטי לשעבר אוטוני עידן, הצליח לקבל גט ממנה, אמרה: "א מה?"
- * אם איכשל בבחירות הבאות את-רכו במירוץ סוסים אמר וינסטון צ'ר-צ'יל, "זמן רב מדי ניצחו סוסיו של אגא חאן בכל המירוצים..."
- * כוכבי-הקולנוע אן שרידן סבורה שהנשים של ימינו מראות את מעור-מיהן במידה רבה מדי. "עלינו לעשות משהו, אחרת יחדלו הגברים לשרוק כראותם אותנו..."

תלמידי קאנזס סיטי מפגינים האזרחים העלו את המסים.

הנם שכמעט התרחש

השוער התורכי שוכב על הארץ — אך הכדור פגע רק במשקוף

בוריה, ועל כן מוטב שכדורגלנו לא ישלו את עצמם באשר לתוצאות וית' כונו בקפדנות בימים הספורים שעוד נותרו.

באמתחתם של מנהלי הקבוצה תכניות לביקורים קצרים גם בצרפת או שווייץ — אבל הוצאתם לפועל תלויה בכמה גורמים, שלצערנו אין לנו שליטה עליהם. השאלה היא אם תרצינה הקבוצות במדינות הללו לשחק בחופשת הקיץ. בכל אופן, אנו תקווה כי שחקני "מכבי" יצליחו "להסתגל" גם מחוץ לגבולות יוגוסלביה וינצלו את שהותם באירופה במלואה.

כל כך קשה לצאת מפה עתה, ולכן כדאי להשתמש בהזדמנות; מה? אולי קצת לראות את פאריז.

יחיאל ארזי

מדינת ישראל נגד לידה מוראד (המשך מעמוד 13)

שלא כעניין, אלא כענייני משפחתו הע' זובה, אבל בעקר פועל הזמר. השחקן יוצא לנך.

והנה בגן רואה הוא את ארוסתו מתנשקת עם אחר. נבזות!
הוא בורח מהמקום, ומצווה על משרתו לסלק את הקרואים.

כעת מסתודד בשארה וכים עם המ' שרת ומתכננים פעולה. כשהבעל חוזר לביתו, אחרי שעות רבות של גודודים, הוא מוצא בחורו את אשתו. לאט לאט חוזר אליו הזכרון, וכשמביאים לפניו את בנו, הוא זוכר הכול.

מרדע נאסר הפרט

תמים מאד, מה?
ובכן, מרדע נאסר הפרט? האם מפני שהוא מתוצרת מצרים? ומה יביאו יהודים ממצרים ואיננו תוצרת מצרים? האם מפני שהוא בלשון הע' רבית? נדמה לנו כי אין הלשון הע' רבית פחות עריבה לאוזן מן האנגלית, הצרפתית, האיטלקית או הרוסית. אנגלית מותרת וערבית אסורה?

אחת הדרכים להתקרבות אוכלוסים היא ידיעת לשון משותפת. חשבו נא כמה קל יותר היה לנו לוא היו בני יגנו פי כמה יודעי ערבית. אבל בלי כל הפילוסופיה הזאת, יודעי ערבית כבר יש בינינו, והם רבים כמעט כיוודי ע' יהודית.

מרדע זה יפלו אותנו? אנחנו, עולי בגדאד ואום צובא ובירות ודמשק וא' לכסנדריה ובנגאזי וטוניס ואלג'יריה וצנעא וראשון לציון ומלכס וטבריה, חטאנו, עוינו, פשענו, אנו יודעים ער' בית. והלשון הערבית קרובה לנו יר' תר מהלשונות האירופיות. היש להפלות אותנו לרעה כפליים, — גם לגבי הנוצ' רים והמוסלמים וגם לגבי העולים מארצות אחרות?
נדמה לנו כי עוד פעם עשתה המ' שלה טעות. כדאי לתקן.

קבוצת "הפועל" לנוח ממסעה בתורכיה, וקבוצת "מכבי" תלאביב כבר יושבת על מזודותיה ומתכננת לצאת, ביום שלישי הבא, למסע ממושך ביבשת אי' רופה שיימשך כחודשיים ימים.

ביקור זה של אלוף ישראל הוא פרי יומתה של הקבוצה היוגוסלבית, "נאשה" קריליה, שביקרה, כזכור, בישראל בפבר' וואר ש. ה. וזכתה כאן במרבית משח' של הכדורגלנים הישראליים, ואילו ליהר'

הנם שהתרחש

החלוץ התורכי הדביר את המגן בוציקה (שמאל) — השוער חוזרוב רועד.

קיה, הופעת הבכורה של ספורטאינו תי' ערך כבר ב'ו לילולי בבלגרד.

סיכויים טובים

מה הם סיכוייה של קבוצת "מכבי" תלאביב ביוגוסלביה? — פנינו בקשר לכך למאמנה של הקבוצה, משה בית' הלוי, שמסר לנו כמה פרטים מאלפים על ההכנות שקדמו למסע:

"עלינו לשחק ביוגוסלביה שבעה משחקים תוך שלשה שבועות, ומאמץ זה מטיל עלינו מעמסה בלתי-רגילה" — אמר לנו המאמן. — "בשבועות האחרון גים הכנתי את הקבוצה בקצב מוגבר והיא נמצאת כרגע בדרגת יכולת מצוי' יינת. 19 השחקנים מתאמנים בקביעות שלוש פעמים בשבוע אימון מקיף הכולל ריצת 3000 מטר, התעמלות חפ' שית' ו...תכסיסי כדורגל על קצה המז' לג. אם כי למחצית הקבוצה תהיה זו נסיעתה הראשונה אל מעבר לים, אני תקווה כי במשחקם התכסיסי והנעים לעין יידעו לרכוש את אהדת הקהל ויעמדו בהצלחה במבחן הקשה".

"הכוכבים" נסעו לריו...

מסעה של קבוצת "מכבי" ביוגוס' לביה ייערך בעת שהנבחרת הלאומית של אותה ארץ תופיע במשחקי גמר הגביע העולמי בברזיל. זוהי הזדמנות למכבים...

אבל אין לשער שיהיה כך, כי בארצו של טיטו יש מלאי גדול של אמני-כדורגל היודעים את המלאכה על

בעה משחקים, שריכוזו יחדיו קהל הנא' מד ב'85 אלף. הוא נוצח פעמיים ע"י "פאנרבחציה", אלופת המדינה, 0:1 ו'1:3; הפסיד ל"גאלאטסריי" 4:2 וסיים בתיקו מאופס עם "וואסה". אבל אין בתוצאות אלו כדי לשקף אל נכון את הופעותיה של הקבוצה העברית, כי בתורכיה — וזו עובדה שחזרה ונש' נתה — יש להתמודד לא רק עם 11 כדורגלנים מעולים, אלא בראש וראשון נה עם שופט מקומי צרעין, שלרוב אינו משגיח במה שאינו רצוי לו. בת' נאים אלה יהיה זה בלתי-הגיוני ובלתי-מוצדק לדרוש מקבוצת "הפועל" יותר מאשר השיגה, ואנו רואים זאת כהישג שאין לזלזל בו כל עיקר. כל זה ביחס לצד הספורטיבי של המסע.

מבחינה לאומית נחל "הפועל" הצ' לחה סנסציונית. הוא חולל מהפכה ממש בדעת הקהל התורכי ביחסו למ' דינת ישראל והזריק זריקת עידוד לגולה הקרובה והמדוכאת. העובדה שציר יש' ראל בכבודו ובעצמו, מר אליהו ששון, נתכבד בבקיעת הפתיחה בהופעת-הב' כורה — משמשת עדות חותכת. העת' נות התורכית הבינה את גודל המאורע והקדישה את עמודיה הראשיים למסעם של הכדורגלנים הישראליים, ואילו ליהר'

דים היתה זו חוויה שלא תמוש מלבם שנים על שנים.

"מה שעשו 19 שחקני "הפועל" בתורכיה, במשך שבועיים בלבד" — אמר לי אחד מחברי המשלחת — "לא יעשו אלף שליחים במשך שנה". ואנו מאמינים לו בלב שלם.

יוגוסלביה: שעת כושר

הכדורגלנים שלנו מנצלים את פני רת'הקין במרץ. עוד בטרם הספיקה

הראשים שהתנגשו

ג'מאל, חלוץ פנרבחציה התנגש בראשו של חוזרוב (כורע מימין) — מלמד (שמאל) מנסה לפייס את התורכי המחזיק בשתי ידיו בראשו.

תורכיה: הפסדים של כבוד

קבוצת הכדורגל של "הפועל" תלי' אביב חזרה אלפינו לפני שבוע מתורכיה, כשבאמתחתה שמונה שערים, שלשה הפסדים ותיקו אחד. מצד אחד אין לר' אות בזאת הצלחה יוצאת מגדר הרגיל, אך מצד שני קשה לקרוא לכך תבוסה, כי אם נהיה גלויים עם עצמנו, הרי לא אנו — ואף לא המשלחת עצמה — צפינו ליותר מזה.

כדורגל — הספורט הלאומי של תורכיה

הכדורגל התורכי נמצא בשנים האחרונות בקיעוליה מתמדת. קבוצותיה הראשיות של המדינה, המתאמנות בהר' רכת מאמנים זרים, סיגלו לעצמן שיטות משחק חדשות והיוו לא פעם "אגוז קשה לפצוח" אף למעולות שבקבוצות יבשת אירופה. גם הממשלה התורכית, בנישיתה הרצינית והמעשית, התבטאת בתקציב שנתי ותמיכות כספיות, תרמה לא מעט להרמת קרנם של הספורט ותרבות-הגוף — על כך יעידו האיציט' דיונים והמתקנים הספורטיביים המשו' כללים המפורסם ברחבי המדינה. אין פלא איפוא, שגם קהל החובבים מוצא הנאה בפעילות הספורטיבית לענפיה, ממלא בהמוניו את המגרשים — "משל' של" סכומים הראויים להתכבד לקופות המועדונים השונים.

כמרבית מדינות תבל, התפתח בש' גים האחרונות הכדורגל התורכי בצעדי' ענק ורכש בתקופה קצרה באופן יחסי קבוצות ממדרגה ראשונה וקהל צופים מכובדי, שני גורמים המהווים כידוע תנ' אי לפיתוחו וקידומו של כל ענף ספורט. באיסטנבול, חלונה של תורכיה לאי' רופה, והעיר הגדולה במדינה, מצא הכ' דורגל כר נרחב לפעולה, ושם גם נוס' דו ארבע האגודות הגדולות, שגאוות תורכיה כולה עליהן: "בשיקטאש", "פאנרבחציה", "וואסה" ו"גאלאטסריי". קבוצות אלו מתמודדות שנה-שנה על כתר האליפות והגביע התורכי, ומחברי' הן מורכבת למעשה גם הנבחרת הלאר' מית.

עתה נבין ביתר בהירות את המבחן הקשה בפניו עמדו כדורגלני "הפועל" בצאתם לאיסטנבול.

והם עמדו במבחן

למסעה של הקבוצה הישראלית בתורכיה נודעה חשיבות ספורטיבית ולאומית כאחת. ערב צאתה לעבר לים — אם כי חזקה במספר שחקנים מקבוצות אחרות — לא היה מצבה מזהיר, ועובדה זאת השתקפה גם במש' חקיה במסגרת הליגה, אבל שומה עלי' נו להקדים ולומר כאן כי "הפועל" הפ' תיע' לטובה בתורכיה, וגילה לא רק עמידה איתנה, אלא אף ירה שערם. במשך שבועים הופיע "הפועל" באר'

עולמנו זה הקטן

המורה : מה אמר יוליוס קיסר
כשדקר אותו ברוטוס בפניו ?
התלמיד : אוי !

איתן הזבן

אחד הסועדים : מלצר, בוא הנה.
מצאתי גרב במרק.

המלצר : ומה, אדוני, כלום רצית
שתמורת חמשה שילינגים נכנסים לך
במרק חליפה שלמה ?

הילדה : אמא, אמא, רוצי !

האם : מה קרה, רחל ?

הילדה : אבא מת.

האם : הפחדת אותי, חשבתני שבק-
בוק השמן נשבר.

דואן אטיאם, זכרון יעקב

מר ברגמן מחדרה שינה את
שמו ל"איש-ההר". אשתו תיקרא
מעתי "אשה הרה".

בעירום שם

אורח תל-אביבי ביקש רשיון לק-
נית מכונית והגימק : בתל-אביב מקצ-
צים את המדרכות, ואין מקום להולכי
רגל.

אבי רם

השופט : מה היה צבע בגד היס
שלך ?

העד : אינני יודע. היא עמדה וגבה
אלי.

יפח זבורינק

"היא אמרה לי שאת אמרת לה מה
שאני אמרתי לך שלא לומר לה".

"אוי, הרי אמרתי לה שלא לומר
לך שאני אמרתי לה".

"אין דבר, רק אל תגידי לה שאני
אמרתי לך שהיא אמרה לי".

י. אפשטיין

חיים : האם הנך זוכר לפעמים את
הרגע, לפני חמש שנים, בו הלויית לך
חמש לירות ?

משה : מה אתך ? אותו רגע לא
ימוש מזכרוני לעולם.

רופא שנים : הירגע, אדוני. זה לא
יכאב לך כלל.

הפאצינט : חסוך לך את דיבוריך.
אני עצמי רופא שנים.

אברהם זילברברג, ת"א

בקשר לגיוס הבנות הוסכם עתה
כי הדתיות מוכרחות להתניס, אבל
רק לחיל האוויר. משום שהן מת-
גייסות לשם שמים.

יוסף שער, ירושלים

"שמעת ? גבר התנפל על אשה
שהחזיקה כד חלב בידיה".

"נורא וכל החלב נשפך ?"

מ. קטונת, נתניה

יעקב : בוא נפגיש את נשינו ונעשה
שמח.

דוד : מצוין. אבל איפה נשאיר
אותן ?

רפי סיטון

בפרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה
הנפסדת ראשונה במדור זה.

שהתפרץ מקודם כסערה מתוך החנות):
הנה, אדוני השוטר, אלה הם. זה הוא.
אני : סליחה ?
בעל החנות : זה הוא זה.
אני : מותומרת ? אולי תסבירו
לי מה פה הענינים ?
בעל החנות : היתה, אדוני
השוטר, זה בן אדם מסוכן. יש לו
אקדח. (אני שם את ידי לתוך הכיס.
הקהל נסוג בבהלה, מרחק ניכר, צעקות
ורעש. אני מוציא לי סיגריה, ומדליק.
עשן הסיגריה צריך להרגיע אותי, אבל
אינני תופס מה קרה).

אני : אגא, רבותי, מה הדבר ?
בעל החנות : (מושיט אצבעו
אלי): זה הדבר: אתה בן בליעל וחסר
בושה. אתה שודד. אתה רצית להכנס
אלי לחנות עם אקדח ולשדוד את התכ-
שיטים. אתה חושב שלא שמעתי כלום ?
אני : אני ? שודד ? אני חושב
שאתה מטורף. על מה אתה מדבר ?
השוטר : הוואל גא, אדוני, להרי-
אות לי את תעודת הזהוי שלך.

אני : בחפץ לב, אבל לא הבאתי
אתי את העגלה.
השוטר : איזו עגלה? ביקשתי את
תעודת הזהוי.

אני : זהו זה. יש לי תעודות בלי
סוף. אני סוחב אותן כולן בעגלה. הכיס
לא מספיק.

השוטר : תתחכם במקום אחר.
בוא אתי למשטרה.

אני : אבל, אבל...

היא : (נעלמה. כאילו בלעה אותה
האדמה).

הקהל : עושה רושם הגון בהח-
לט. מה אתה אומר ? כולם עושים רר-

שם הגון. עולם תחתון. אני אומר לכם,
כולם גנבים ורוצחים. והירות. יש לו
אקדח. מי זה, מי זה ? תפשו שודד.

איפה המשטרה ? מה אתה נדחק ? אולי
תנוו קצת. שמע, אתה דורך לי על
הרגל. עולה חודש ? כולם כאלה. לא
זה אחד מפה. זה הנוער שלנו.

(בביחה מצלצל הטלפון).

היא : האלו כן ? מי מדבר ?

אני : זה אני. בובה. הביטי, אני
פה. במשטרה. כן. מה את צוחקת כמו
טפשה ? לולא השוטר שהציל אותי מידי
הקהל היו עושים אותי קציצות. הביטי.

בואי הנה. מיד.

היא : אינני יכולה.

אני : אבל, בובה. את מוכרת ה-

בחיך, בואי הנה. פה במשטרה לא מא-
מינים לי שאני ואת סתם עמדנו שם.

היא : הם צודקים. לך אסור להא-
מין.

אני : אבל אני עציר. יעשו לי
משפט. יושיבו אותי בבית הסוהר. אין
לך לב ? בואי הנה והגידי להם מה
שהיה באמת.

היא : אין לי כל חשק.

אני : כזאת את ? אחרי כל מה
שהיה ביננו ?

היא : בדיוק.

אני : רגע. מה אתה אומר ? טוב.
אני מיד מסדר. ראי, בובה. צריך רק
לערוך לי. חמישים לירה.

היא : אתה זוכר את כרטיס ההגי-
רלה ?

אני : כן, כן.

היא : אתה זוכר עד שיזכה הכרטיס
בהגרלה, ואז אוכל לערוך לך.

היא רומנטית שאין רבות כמותה. אני כמו אחרים, ורק עוד יותר. בשש אחרי הצהריים יצאנו שלובי זרוע...

אני : מוטב. לא אלבש. אבל להש-
ליך אסור. נשאיר אותו בשביל הילדים.
היא : איזה ילדים ?
אני : שיהיו לנו.
היא : עוד רחוק הזמן שיהיו לנו
ילדים.
אני : אין דבר, בובה. בקרוב.
בקרוב אנחנו מתחתנים.
היא : את זה אני כבר שומעת
שבשש שנים.
אני : לא. הפעם זה מוחלט. אנחנו
מתחתנים.

היא : מתי ?
אני : ב 18 ביולי. החלטתי.

היא : כל כך מהר ? אוי, זה נחמד.

אני : ב 18 ביולי, 1957.

היא : נדמה לי שאבא לא יסכים
להחזיק אותך אצלנו עד אז.

אני : מה את מתכוונת ?
היא : לא כלום.

אני : אהה, סתם להקניט.

היא : לא אמרתי כלום. רק אמא
אומרת שמה שאתה עולה לנו בבית
זה מכבר מסתכם לסכום הגון, ואפשר
היה לאסוף גדוניה הגונה בזה.

אני : כך ? ומה בדבר כל המת-
נות שנתתי לך, ששנות עשרת אלפים
לירה ?

היא : מתנות ? עשרת אלפים לי-
רה ? איך ? מתי ?

אני : אל תעשי עצמך שכחנית. ומה
בדבר תעודת ההגרלה שנתתי לך במתנה
ליום הולדתך ? זאת שהכריחו אותי
לקנות ?

היא : אבל היא לא זכתה בגורל...

אני : אז את מאשימה אותי ? כחי-
נתי היתה טובה וטהורה. העקר הוא
הרצון הטוב. כך, על כל פנים, אומר
תמיד אביר.

היא : אז כך אתה יושב ולא
עושה כלום, ורק רוצה. מה עוד אתה
רוצה ברצון הטוב שלך ?

אני : אני רוצה שלא תצעקי.
היא ואני רוצה למות, פה, בזה
הרגע. נמאסת לי. נמאס לי הכול. נמ-
אס לי החיים.

אני : חכי רגע אחד. אני רץ להביא
לך אקדח.

היא : כן, כן. זה אתה מוכן לתת
לי. באקדח אתה רוצה לסדר את העניין.
באקדח...

(בינתיים התקהל סביבנו המון. דומה
שהקהל מתבדר חנם, סינמה בלאש.
ואנחנו מקור התענוג הזה. ההמון מת
חיל להגיב בקולו, מי לצדה ומי לצדי.
ואנחנו במרכז.)

לפתע נפתחת במהירות הבזק דלת
החנות לתכשיטים, שאנו עומדים ליד
חלון הראווה שלה. אותו חלון ראווה
בו מונת הענק שצריך היה להחליפו
בפרוה. בשביל שהמעיל הישן יעבור
לילדים שיוולדו לנו אחרי שנתחתן בעוד
שבשש שנים.

מישהו מתפרץ מתוך החנות. עוקף
את הקהל, ונעלם בסערה. תיכף אחרי
כן חוזר הוא בלויית נציג נאמן של משי
טרת תל-אביב.

בעל החנות (זה אותו מישהו
שהתפרץ מקודם כסערה מתוך החנות):

(היא ואני — זוג נאהבים. מאוש-
רים. שנינו חולים במחלת הדור —
האהבה. היא רומאנטית, שאין רבות
כמותה, ממש לקוחה מספר שירים.
אני — כמו רבים אחרים, ורק עוד יור-
תר. בשש אחרי הצהריים יצאנו שלובי
זרוע, לטייל על המדרכות ההרוסות
של רחוב אלנבי. ורעמי התנועה והי-
דוחק, מכוניות ואנשים, אינם פוגמים
בהנאתנו העקריה. שהיא הסתכלות
בחלונות הראווה. בילוי זמן מהנה ומר-
עיל, ונוסף לכך — חנם, אין כסף.)

אנו נמצאים בשלב בו מתכוונים לס-
דר לנו את "קן אהבתנו" העתידי, הנקרא
בלשון ההמון בית-החלומות, יציר דמי
יוגו החולני של כל שוכן בית-עולים
וחייל משתחרר.)

המכוניות : פאפּו, פאפּו, פאפּו, פו
פו, פאפּו, פאפּו, פאפּו !

האופנים : רין, רין, רין, דוין.

היא : איזה ענק נחמד. מדוע לא
נקנה אותו בשביל הבית ?

אני : לקנות? בשביל הבית? כמו-
כן. אבל לשם מה ? למה לנו ענק ?

היא : טפשו, אם נהיה דחוקים
סעם, נוכל להחליף אותו במשהו מר-

עיל יותר. תכשיטים תמיד ערכם קיים.
זאת השקעה. מבין ?

אני : כן, כן. ודאי. אני מסכים.
את צודקת. ובמה נחליף את הענק ?

כלומר, כשהיה חס ושולם צורך להח-
ליף ?

היא : את הענק נחליף, נחליף, ב-

פרוה !

אני : פרוה? אבל — למה לנו
פרוה, ועוד פתאום באמצע הקיץ ?

היא : תמיד אחרי הקיץ בא חורף.
אני : אבל אין לי צורך בפרוה.

די לי במעילי הטוב, שקודם לבשנו אבי
הטוב, ועוד הרבה שנים טובות ימשש
אותי.

היא : כך ? ואני חושבת שכבר
מומן היה צריך להשליך אותו לפח
הזבל. והוא גם קצר מדי.

אני : אבל אני אינני סובל בגי-
דים ארוכים. זה נראה נשי.

היא : כשאתה לובש את המעיל
המרופט הזה, אין הוא מגיע עד לבר-

כיס. תקבל גולת ותהיה חולה. הוא
קצר מדי, ודי.

ה ת ז מ ו ר ת

רסיטלים לפסנתר

זיג' ויסנברג

תל-אביב מוצאי שבת 24.6

"אהל שם" ב-9.15 בערב

תכנית חדשה

כרטיסים במשרד התזמורת,

אלנבי 56, 4-2-11

חיפה, יום רביעי 28.6 ארמון ב-9

רסיטל פרידה — תכנית חדשה

מכירת כרטיסים היום רק לחברי האגודה

דה. החל ממחר לקהל הרחב במשרד

גנצבורג הרצל 25

קונצרטים מיוחדים

רמת-גן, "אמפיתיאטרון" ב-8.30 בערב

יום חמישי 22.6, יום ראשון 25.6

כל הכרטיסים נמכרו

קונצרט ונשיא-גן

רמת-גן יום שני, 26.6

עם ברנשטיין, טוראל, ויסנברג

כרטיסים במשרד התזמורת, אלנבי 56,

11-2-6

ה מ ס א ט א

בעדי המיניסטר

יום ה' 22.6 פתח-תקה

מוצ"ש 24.6 תל-אביב.

לי-לה-לו

באלט ישת חפץ

2 הצגות לערב 9.45, 7.20

אופנבך בתל-אביב...

סיפורי עזרה חדש ב-1 תמונות

כרטיסים: בקופת "ישה חפץ"

יום ה' 22.6 אולם "אורות" ב-8.30

קרית-מוצקין

קולנוע

תל-אביב

אופיר — מדם בובארי (5)

אוריון — במרחב העמק

אסתר — לפתח חטאת רובץ

מגדלור — בני קורסיקה (2)

חיפה

אורה — היתומה העיוורת (2)

ארמון — מאורת הנחשים (2)

ה ב י מ ה

יום ה' 22.6 "אותלו" ת"א

"העירה שלנו" חיפה

מוצ"ש 24.6 "בקרן הימים" ת"א

יום א' 25.6 "אותלו" ת"א

יום ב' 26.6 "העירה שלנו" ת"א

יום ג' 27.6 "האדמה הזאת" עפולה

יום ד' 28.6 "אותלו" ת"א

"העירה שלנו" הרצליה

התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

א ה ל

תיאטרון סעלי יי-רעלי

אינקובטור על הסדע

יום ה' 22.6 "רמה" רמת-גן

מוצ"ש 24.6 "תעלולי סקפן" תל-אביב

יום ג' 27.6 הצגה עממית, תל-אביב

התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

בערב

האופרה הישראלית

תל-אביב

יום ג' 27.6 ב-8.30 "הבימה"

כ ר מ נ

בהשתתפות אדים דה-פילדס

המנצח: מ. גולניקין

כרטיסים:

תל-אביב — ביילין, אלנבי 56, טל' 5018

תיאטרון קאמרי

יום ה' 22.6 "מאז גן עדן" ב-9

אדיסון ירושלים

מוצ"ש 24.6 "מאז גן עדן" ת"ס

"הם יגיעו מחר" יגור

יום ב' 26.6 "כוכבים נודדים" ת"א

יום ד' 28.6 "הצל" חיפה שתי הצגות

ב-15.6, 9.15

"מאז גן עדן" תל-אביב

התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

לששנה ונתן הנדלר

להולדת הנכדה השביעית

דבורה וגוסמן קמינצקי

להולדת הבת

מזל טוב

חיה ויחיא הנדלר

פרנסוס

כרונסוס מתכננת להודיע על הופעתם הקדומה של

בלט

דה שמפס-אליזיי

(BALLET DES CHAMPS-ELYSEES)

פ ר י ס

פרטים יבואו

ל מ ד ו

אנגליית

בהדרכת מורים מדופלמים מאנגליה

בבית הספר הידוע לשפות, קד'אה" רחוב בן-יהודה, 74, תל-אביב.

ביום ראשון, 2 ביולי בשעה 7 בערב יפתח קורס חדש

למתחילים (3 פעמים בשבוע)

הודעה להורים

בתאריך הג'ל יפתחו קורסים מיוחדים לתלמידים, לשם בסוס ידיעותיהם

באנגלית. (1) מ-8 עד 9 בבקר קורס אינטנסיבי לגומרי בתי ספר עממיים

(2) מ-9 עד 10 בבקר קורס אינטנסיבי לתלמידי הכחות הגבוהות של בתי

ספר תיכונים.

פרטים והרשמה לכל הקורסים הגדלו עד יום ה', 29 ביוני

משעה 5 עד 8 בערב

מדריך התכניות

יום א', 25 ביוני

11.00 לוח המוזיקה: טלמן, מאירבר,

סטרובינסקי, אופנבך.

12.30 תכנית לבתי החולים.

17.30 סרטי השבוע.

20.45 תזמורת שרות השידור מוזיקה

יהודית, הסוליסט חנן זקס, המנ

צח חנן שלזינגר, (יצירות אלכ

סנדר ופריק, יוסף קמינסקי,

נסים גסימוב).

21.40 תזמורת שרות השידור, הסוליס

טית חנה ברנה, המנצח חנן של

זינגר, (יצירות של א. א. בוס

קוביץ וחנן שלזינגר).

22.30 שידור מכינס המקהלות של

המרכז לתרבות בגבעת ברנר.

יום ב', 26 ביוני

7.45 קונצרט בוקר: ארט טאטום

(פסנתר).

10.30 ממנגינות העמים.

11.00 מאולם הקונצרטים: קונצרטו

לצ'מבלו ותזמורת להנדל, סימ

פוניה מס' 9 לשוברט.

12.30 מבחר התקליטים החדשים.

17.00 תזמורת משטרת ישראל.

17.30 שידור בכורה של הכנר צבי

מישורי.

18.30 "לנוער": נשאל ונענה.

21.15 התזמורת הקאמרית שליד מ. פ.

ת"א בניצוחו של מכלל טאוובה.

הסוליסטים: סאשא פרנס (כינור)

ולוטה לאופר (סופראנו), יצירות

של שטרנברג, קסטלנאובר-סדס

קו, ורדינה שלונסקי, מרק לברי.

(הערה ממלון מגידו).

22.30 גרשון ירצקי (פסנתר) — יצי

רות ישראליות.

יום ג', 27 ביוני

7.45 קונצרט בוקר: לואי שפיארי

(קרן אנגלית).

11.00 שעה באופירה: ברליוז, פוצ'יני,

ביוה, ברונר.

12.30 תכנית לבתי חולים. מישא וייס

ברוס (כינור).

13.00 "כבקשתך" — מוזיקה קלאסית

קלה.

17.30 שלישיה לבטהובן.

20.45 תזמורת שרות השידור: הסו

ליסטס יוספה שוקן (סופראנו)

וקורט זומרפלד (פעמוניות), המ

נצח איתן לוסטיג, יצירות של

אביאסף ברנשטיין, יצחק אול,

קרל סלומון.

21.40 תזמורת שרות השידור בהשתת

פות קרל סלומון (בריטון) וה

מקהלה הקאמרית התל-אביבית.

יום ד', 28 ביוני

7.45 קונצרט בוקר: יוסף רוזנבלט

(טנור).

11.00 מאולם הקונצרטים: פתיחה אופ

ריצניק לצ'יקובסקי, קונצרטו

לכנור ותזמורת לדבובי, סימפו

ניה מס' 7 לסיביליוס.

12.30 לקצב הגיא.

16.30 מוסיקה לרקודים.

17.00 פרקי נגינה לכינור: פטר בורג

שטיין, ליד הפסנתר אריה זקס.

יצירות למוצרט, ברהמס וברגר,

20.00 תכנית "תיבת נוח".

21.00 יצירות ישראליות: פרנק פלג

(פסנתר).

21.45 המשך הקונצרט הג'ל.

יום ה', 29 ביוני

7.45 קונצרט בוקר: דמיטרי שוסטא

קוביץ (פסנתר).

10.30 מוסיקה לשני פסנתרים: ברונ

סקי ובאבין.

11.00 מאולם הקונצרטים: רביעיה ל

שוברט.

11.45 שירים מפי שידור בילרסקי.

12.30 תכנית לבתי חולים.

16.30 צלילי אופירה.

17.30 סאשא פרנס (כנור).

21.15 בן-ציון אורגר: "הצבי ישראל"

— בביצוע התזמורת הפילהרמו

נית הישראלית בניצוחו של לי

אונד ברנשטיין ובהשתתפות לי

פא הורנשטיין (בריטון), העברה

מאולם אדיסון בירושלים.

22.30 משה לוסטיג (פסנתר): יצירות

למילו, לוסטיג, בלוך ושוסטא

קוביץ.

יום ו', 30 ביוני

7.45 קונצרט בוקר: פיודור צ'ליא

פין (באס).

11.00 מוסיקה לבאלט: סטרובינסקי

ופרוקופייב.

12.30 "היצירה החביבה עליכם".

16.15 מנגינות עם מעבדות לתזמורת

בידי שבתי פטרושקה.

16.30 השיר הישראלי: לוטה לאופר;

יוספה שוקן, יוסף בלומברג,

יצחק לוי, ולהקות קוליות. העב

רה מאולם "אהל".

19.00 יריב אורחי: אריאציות על "שה

וגדי" לתזמורת כלי מיתר.

21.15 קונצרט לילי שבת: יצירות ל

רחניצקי, פרוקופייב ומילו.

יום שבת 1 ביוני

9.00 שחרית לשבת: יצירות לבאך.

מוצרט, שומאן, ראבל.

10.00 חידון מוסיקלי.

10.30 מוסיקה קלה.

11.00 מאולם הקונצרטים: מוסיקה קא

מרית — יצירות לברוך קוביאס.

מדרכי סטרי, יהודה חל, יצחק

אדל.

12.30 תכנית כבקשתך.

16.00 היצירה המוסיקלית בת זמננו:

יצירות לויליאם חולטון, ראלף

ואן-היליאכס.

17.00 מיניו (מערכה א') אופירה מאת

תומא בביצוע האופירה הקומית

בפאריס.

21.15 סיום חגיגת ישראל למוסיקה

יהודית: שירי-עם וריקודי-עם

(העברה מגן הקריה).

ידעת קצרנות פותחת אפשרויות רבות
בחדשים יולי-אוגוסט יפתח
קורס דו-חדשי אינטנסיבי לקצרנות עברית ואנגלית
לפי שיטת גרג הפשוטה
בהדרכת מר ח. קמפנינסקי, מחבר הקצרנות העברית לפי שיטת גרג.
הרשמות — רק במשך חודש יוני — כלהלן:
חיפה: (ימים א', ו') אצל מר קמפנינסקי, רחוב פנזר 19.
תל-אביב: (ימים ב', ג') מלון "אירופה", רח' אלנבי 42, טל' 2913
ירושלים: (ימים ד', ה') מלון "יוטא", רחוב המלך גיורג', 21, טל' 2515.
ההצלחה מובטחת!

כתובת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12,
טל' 4414, תד. 136 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי
אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושלוש כהן / דפוס
מ. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלופות: צינקר
גרפה, "ארץ-ישראלית" בע"מ / להפצה: דוד טופל ובניו.

ג'ון הייבר
כשרון גלוי

מקסיקאי אביון מוצא פנינת ענק. אנשי בצע מתנכלים לגזול אותה ממנה. צולם בכשרון רב בידי נופה של מקסיקו ("ה" עולם הזה" 660)

האשה בפרווה (אה"ב) סרטו החדש של ארנסט לוביץ' (לפני מותו החדש) הוא לא המפתיע, הוא גם אחד החלשים שלו. אופירטה קלילה המתרחשת במדינה בלגית דמיונית בתקופה שחלה פה ללא שוב. נסיכה, קצינים חנניים, צוענים, ובטי גרייבל רוקדת, שה, וי משתדלת לשחק. ברם, ככל סרט של לוביץ', גם זה הדליל אינו נעדר ענין והומור, הגם שבכמות קטנה ביותר.

אורחי לילה (צרפת) אחד מאלה ש"תפקידם לרדת למעמקי החולגאריות ול"תרגם את שמות הסרטים קורא לו "עזה כמות אהבה". יצירתו הנפלאה של מרסל קרנה תמצא חן רק בעיני אנימי הטעם. רומאנס צרפתי שתקופתו ימי הביניים: שחקנים גוודים, שליחי השטן, מנסים להסית ולפתות אוהבים טהורים. הם מצליחים. אך לא לגמרי...

שקט מצלמים

סטצלי קרמר, אחד מיצרני הסרטים היציריים ביותר בהוליווד, סיים זה עתה את סרטו "האנשים", בהשתתפות מרלון ברנדו וטרוה זיט. לאחר ההצלחה של סרטיו היציריים "צ'מפיון" ו"בית האמצעים", לא סרטו החדש נועד להצגה ב"רדיו סיטי מיוזיק הול" שבניו יורק, האולם הגדול ביותר בעיר. לסרט תכניתו הקי רובות של קרמר הן להסרטים את "סיראנו דה ברזוק", ליציר סרט על האו"ם, ולתחתן עם השחקנית החמודה אן פירס. נאחל לו הצלחה מלאה בכל תכניתיו.

סרטי השבוע

אולם קרנני (אה"ב) העלילה היא רומנטית-טפשיית והמוסיקה מצוינת, ביסרט שצולם באולם הקונצרטים המפורסם ביותר באמריקה.

בני קורסיקה (אה"ב) מי שלא ראה את היצירה הקולנועית הזאת עת שהוצגה לראשונה בארץ לפני שנים לא מעטות לא יפסיד דבר אם גם הפעם יחמיץ אותה. סיסים דוהרים, דוקרבות, נקמות, שודדים ודולאס פירבנס (הבן) משמי שוב בערוביה בסרט המבוסס, כך אר מרים, על רומאן של אלכסנדר דיומא (האב).

בת הרכיכות (אה"ב) שירלי טמפל בצבת הרכילות, בעיירה אמריקאית קטנה.

גנבי האפנים (איטליה) סרטו הגדול של דז'סיקה, על פועל מחוסר-עבודה המחפש את אפניו הגנובים ואת אשרו ("העולם הזה" 658). הסמליות בסרט זה היא מעבר ומעל לעלילה עצמה. יצירה לדורות.

הפנינה (מקסיקו — ארה"ב) גנבי האפנים" בהיפוך מצב: שולה פנינים

ולבסוף, המגרעת הגדולה: זהו סרט מוסיקלי בלי מוסיקה; השירים המעטים נעדרו חן ומבוצעים בחסר טעם. ריקודים אין בכלל. ובכל זאת, הם יודעים, בהר ליבוד, לחפות על הזבל המסריח ביותר בזילוף כושם. התוצאה: הסרט הוא איום, אבל אפשר לראותו...

מהוליבוד - לבית הסוהר

בשנת 1947 נערכה בפילדלפיה שבארצות הברית מסיבה רבת רושם. אורח הכבוד היה יושב ראש איגוד יצרני הסרטים. העילה למסיבה: הפרס השנתי לסרט ההומאני ביותר ניתן ליצירת הוליבוד בשם "אש צולבת". נושא הסרט: האנטישמיות. (הוצג בארץ).

באותו מעמד אמר בא כח אילי הסרטים: "בהוליבוד קובע רק הכשרון. אינו מחטטים בעברו או במוצאו של האיש. השאלה היחידה שאנו מציגים לגבי אדם היא: האם הוא מוכשר?". בעוד הוא מדבר, קיבלו בהוליבוד הודעות פטורים יצרן הסרטים אדריאן סקוט והבמאי אדוארד דמיטריק. מה הקשר בין שני המאורעות? סקוט ודמיטריק ייצרו וביימו את "אש צולבת".

באותו זמן הודחו מתעשית הסרטים שמונה במאים ומחברים חשובים, מחוץ לשנים האלה. אשמתם: הם סרבו להשיב לשאלה שהוצגה בפניהם על ידי סנטור פארנל תומאס: "האם הנכם או הייתם מימכם קומוניסטים?". החוק האמריקאי קובע שהמסרב להעיד בפני ועדה סינטורית מבוה את המוסד המחוקק של המדינה, עשרת הנח' קרים טענו ששאלה כזאת היא בניגוד לעקרונות החוקה של ארצות הברית. התעשייה ההוליבודית נחפזה לעזר את חוצנה מן "העשרה", והם פטרו מבלי כל פיצויים. פארנל תומאס, הס' נטור, תבע אותם לדין על בזיון הקוני' גרס, הם נידונו לשנת מאסר ותשלום קנס.

לאחר שכל ערעוריהם נכשלו, על "העשרה" לרצות עכשיו את עונשם בבית כלא בקליפורניה. בבית כלא אחר, הרחק משם, במדינת ניו ג'רזי, יושב אסיר מסוים, שי קבל בלי ספק, את הידיעה על כלי את "העשרה" ברגשות מעורבים. שמו: סינטור-לשעבר פארנל תומאס.

הוא נידון בינתיים לתקופת מאסר ממושכת על הוצאת כסף במרמה מקרפת המדינה.

נקמת האשה

אלדוס האקסלי, אותו סופר אנגלי שנון, מעמיק, אמן האירוניה, חביב האייטסלינגציה האנגלית (והעולמית) בשנות העשרים והשלושים של המאה, כתב סיפור קצר מצויין: "חוכמה של הגיור קונדה".

התוכן: עלמה מזדקנת מאוהבת בבצל ידידתה, אשה נכה הממרת את חייו. היא רואה חובה לעצמה לסלק את האשה כדי להציל את הבעל הסובל, וכמובן להנשא לו. היא מסלקת את האשה על ידי שהיא שופכת רעל בתה שלה, אולם הבעל המשוחרר אינו אוהב כלל את מור שיעתו; יש לו אוהבה צעירה ממנה בהרבה. הרוצחת, בכעסה, מודיעה ל"משרה שהיא חושדת שידדתה הורעלה על ידי בעלה. לרוע מזלו מצטברות נגדו הנכחות מסיבתיות חותכות ובסופו של דבר, הוא מוצא להורג.

סיפור זה עשה את דרכו להוליבוד והפך מיצירה אינטלקטואלית, רווית הור מור דק וציניות, לסיפור בלשי משעמם בשם "נקמת אשה". הסיום סולף, כמובן, והבעל הסובל (שארל בואיה) ניצל ברגע האחרון מן הגרדום. בתפקיד העלמה מור פיעה שחקנית מוכשרת מאד, ג'סיקה טנדי. אלא שתחת להיות גיבורתו של האקסלי היא נותנת לנו דמות של מסורפת באנאלית למדי.

הנערה והמנגינה

חברת "פוקס" — המאה העשרים" היא אחת המכובדות בהוליבוד. היא אחראית לסרטים סוציאליים מסוג "עובי הז'ז'ז" (לפי הרומאן של ג'ון סטיינבק), "הסכם ג'נטל מן" (הסרט המפורסם על האנטישמיות בארצות-הברית), "מאורת הנחשים" (מחלות רוח) ו"פינקי" סרט חשוב הון בבעיה היכושית בארצות הברית. מלבד אלה הוציא את חברת פוקס לשוק כמה מן הקומדיות הטובות ביותר של השנים האחרונות. אבל סרטיה המוסיקליים הם מן המשעממים והטפשיים ביותר שראינו באחרונה.

"הנערה והמנגינה" הוא סרט מוסיקלי של פוקס.

העלילה היא כה חסרת טעם וריקנית שמיותר לחזור עליה כאן. די לנו להסביר שהנפשות הראשיות הן: צעירה חרוץ, טרוץ ובעל רעיונות פרסומת, (מרק סטרי בנס), קומפוזיטור אוסטרי מבלבל, מפור זר ומשושש (שקס שאקל) ובתו של האחרון, בלונדינה, צעירה וטפשה (ג'ין הייבר). מחוץ לאלה: רשימה ארוכה של שחקני-משנה חסרי הבעה, הדיאלוג בנוי על טהרה חולגארית אמריקאית (נוסח הוליבוד) ולא חסרים בו רמזים פורנוגרפיים. פייס. אלא שהם כה ילדותיים עד שחללו מהיות פורנוגרפיה.

ג'ין הייבר (תמונה) אינה חסרת כשרון, אולי, אולם בסרט זה הצליחה להסתיר אותו בהצלחה רבה. היא יפה ירגלית נאות -- וי תכן שעוד ימצא לה שימוש בסרט עתידי. לבוא. מרק סטיבנס, מקומו לא בסרט מוסיקלי, ואילולי ראינו אותו ב"מאיר" רת הנחשים" היינו קובעים שמקומו אינו כלל בסרט. אשר לשקס שאקל המנוח, ההומור שלו שייך לאופריות של גרמניות האוסטריות מלפני עשרים שנה: הימור נאיבי, ילדותי, טאוטוני בי חוסר דקיות.

הבמאי אדוארד דמיטריק (משמאל) שליחי הקומיניזם בהוליבוד?

„אורחי לילה“ שליחי השטן בטייה

 "כל הברי
 הכנסת חייבים
 שרות בעתודות-"
 ד"ר בן-גוריון

